

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Reklám sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, július 29.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Pártszervezkedés.

Az otthon védelme.

Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf.

A követek élnek.

A magán betegségek pönztárak visszaélései.

Sándor király házassága.

Fekete golyó, fehér golyó.

A Romániába visszatolonczolt zsidók utja.

Szélhámos író-médium.

Neuman Ede halála.

Két lövés — két emberélet.

Szerelme a sirig és a siron túl.

Párisból.

Tárcza: Huszonkilencz év múlva. Irta: Hegedüs Sándorné.

Regény-Csarnok: Modern Ophélie. Fordította: Liptai Imre.

Pártszervezkedés.

Budapest, július 28.

A bécsi *Pol. Corr.*-nak egy budapesti levele, mint azt már megírtuk, szervezkedésre hívja fel a szabadelvűpártot. A politikai körök és a sajtó egy részében ez a felhívás azt a hiedelmet kelti, hogy az *összel új képviselőválasztás lesz.* Határozottan kijelenthetjük, jó és feltétlenül megbízható forrásból nyert értesülés alapján, hogy illetékes helyen nem is gondolnak arra, hogy még ebben az évben kiírják az új választásokat.

De a szervezkedésre igenis szükség van. Szükség van különösen azért, mert

a többi politikai párt, főleg pedig a néppárt, már rég idők óta agitál, organizál és szinte bámulatos agilitást fejt ki a prozeliták szerzésében. Anélkül, hogy féltékeny a szabadelvűpártot magát a néppárttól, mi e párt terjeszkedését magában véve veszedelmesnek tartjuk a hazára és a nemzetre nézve.

Veszedelmesnek azért, mert a mily bizonyos, hogy a közjogi harcok sokszor ártottak neaünk és megakasztottak minket fejlődésünkben és gazdasági haladásunkban, ép oly bizonyos, hogy a stagnálásnál sokkal kárhozatosabb lesz mindannyiunkra nézve, ha felekezeti harc indul meg hazánkban, ha a nemzetiségektől amugy is széttagolt társadalmunkat még felekezeti viszályok is feldulják.

A néppárt pedig erre törekszik, — hasztalan minden tagadás, vagy önámítás.

A néppárt a katolicizmust hívja harcba, azt akarván elhitetni, hogy a katolikusok veszélyben vannak. A néppárti farkas meséje ez. Szerencse még, hogy hazafias katolikusaink ezt igen jól tudják.

De az agitálás eredménye mégis csak az, hogy a felekezeteket egymás ellen akarják harcba vinni. Miért? Talán az egyházpolitikai vívmányok eltörlése céljából? Ez lehetetlen. Hiszen a klerikálisok ezt még ott sem merték megtenni, a hol többségre vergődtek, mint pld. Belgiumban. A hatalomra törekszenek ők,

hogy Magyarország évezredes liberális haladásának útját állják.

Ez ellen kell a szabadelvűpártnak sorompóba lépni az elvek harcával. Ezért nem szabad egy percet sem elmulasztani, hogy a népet, a választókat és nem választókat egyaránt felvilágosítsuk a néppárt titkos és nyíltan vallott céljainak veszedelmességéről és megmenteni a hivatást s az országot a felekezeti viszálytól.

A szabadelvűpárt minden tagjának kötelessége e sorok elé állani, felvilágosítani, oktatni és szervezkedni.

Mi hisszük, hogy ha ez a szervezkedés még idején megindul, a szabadelvűpárt győztesen és diadalmasan fog kikerülni a jövő évi választásból, a mely kell, hogy kudarcot szerezzen annak a pártnak, a mely a sötétség és ármány útján halad.

B.

Az otthon védelme.

Arad, július 28.

Az igazságügyminisztériumban, így adják hírül, egy kisegítő törvény készült a végrehajtási törvény módosítására. E szerint az adósságok behajtására való végrehajtás olcsóbb lenne s bizonyos korlátok közé szoríttatnék. Így például a *házi butorokat nem volna szabad többé lefoglalni.* Ez a törvénymódosító javaslat állítólag már az őszön a törvényhozás elé kerül, s bizonyynyal örömmel üdvözlí mindenki, kivéve a zug-fiskálisokat, meg azokat a házaló keres-

TÁRCZA.

Huszonkilencz év múlva.

Irta: Hegedüs Sándorné.

Mint gyermek legfőbb vágyam volt, hogy én valaha megláthassam a mesés szépségű Erdélyt, melyről annyi szépet hallottam.

A sors úgy akarta, hogy férjem erdélyi származású, sőt székely legyen. Mi nem mentünk nászutra, de házasságunk harmadik havában elvitt férjem Kolozsvárra, rokonainál tisztelegni. Akkor még szép számmal voltak, most már ők is nyugszanak. Ma csak egy él közülük. Az első szép kép, mely már Erdélyhez közelít, a Körös völgye volt. Különös érzés fogott el, midőn megláttam azt a keskeny völgyet vizeséseivel, szikláival, a Sebes-Körös rohamos árjával és a hegyoldalban, elszórt szalmafedelű, kis oláh házacskákkal. Olyan volt, mintha álmodnám ezt a képet! Különös érzés fogott el, nem tudom a vidék szépsége hatott-e úgy reám, vagy az a gondolat, hogy gyermekkori vágyaimat megvalósulni látom: és ez az érzés most is megvan bennem, ha Erdélyről hallok. Most is oly vágyódás fog el, újra látni azokat a csodás szép helyeket. Kolozsvárott egy hetet töltöttünk, míg a rokonságot mind felkerestük. Naponta három ebédet és 4 uzsonnát, meg számos vacsorát kellett elfogyasztanunk, mert egy rokont sem lehetett megsérteni, hogy a kolozsvári töltött káposztát, Pipét

(nálunk liba), tálba sült kürtös kalácsot, turós puliszkát, sajtos pityókát és a bivaly-tejes kávét kalácsoskal meg ne kóstoljuk. Halálos sértes lett volna a nagynénikre, ha mindegyiknél eleget nem teszünk. A kedves rokonság között töltött szép napok után, távoztunk Kolozsvárról. Egy bérkocsit fogadtunk, melylyel bejártuk egész Erdélyt, kiindulva Kolozsvárról és csak Gyulafehérvárnál bocsájtottuk el a kocsinkat. Ott ültünk vasutra, hogy visszatérjünk Budapestre. Ez az ut három hetet igényelt.

Egy kocsis és egy kocsitámogató volt velünk. — Kérdeztem, mire jó a kocsitámogató? En soha sem hallottam híreét. Mi felénk nincs ilyen mesterember. Nemsokára meggyőződtem róla, hogy nagyon hasznos egyén.

Isten nevében utra keltünk. Mikor a Feleki-hegyre értünk, meglátok ott temérdek nagy gömbölyű köveket. Konglomeratum-féle kő? Kérdelem a kocsistól:

— Mik ezek?

— Azt feleli Feleki:

— Czipók.

— Kemény kenyér lehet! És mire használják? — kérdelem.

— Hát biz ezt semmire!

— Kár ezt a sok czipót itt az utfelen elpusztulni engedni. Én hozattam is svábhgyi kertünkbe. Sokan megcsudálják és kérdik, hol lehet kapni!?

Tordától az Aranyos folyó partján mentünk. Gyönyörű ut volt az Aranyos különbnél kü-

lönbféle csavarodásaival, minden fordulónál egy szép képet tárt elénk. A vidék gyönyörű, de az ut iszonyu. Talán azért volt oly göröncsös, hogy az első uttörést átküzdve, később annál simában guruljon szekerek. Simbolia! Nemsokára meggyőződtem arról, hogy mire való a kocsitámogató. Voltak olyan helyek, hogy a kocsinak csak két kereke fért az utra, a másik kettő a levegőben, az Aranyos felett lebegett. Így a kocsitámogató fogta a kerekeket és a kocsit. Sokszor a legmélyebb örvény felett lebegett a kocsink. Igazán lebegett, mert csak két kereke volt az uton, a másik kettőt pedig a láthatatlan uristen ujjá vezérelte, mely egész életükön át örködött felettünk.

Eszünkbe sem jutott félni. Előttünk volt az élet, a boldog jövő és az istenben való bizalom!

A hol beesteledtünk, ott meg is háltunk, egy éjet ilván töltöttünk, a Maros völgyében. Egy szikla-szakadék tetejéről gyönyörű vizes zuhan alá, szikla aljában csendes folydogál a Maros. A hegyről alázuhanó víz lármázza be az egész völgyet, mely egy szép fűrészmalomot hajt. A víz feletti ormon gyönyörű pázsit, hol kecskéket legeltetnek. Ideális hely. Ezt a képet soha el nem feledem, csak azt sajnálom, hogy ez alkalommal kikerültük. A fűrészmalom mellett volt egy szerény korcsma, hol a malomban levő munkások étkeztek. Igen egyszerű faház, de boldogok voltunk, hogy minket is befogadott, mert egész napi kocsit-

kedőket, a kik részletfizetésre eladott rongyaikkal csapják be a nem vagyonos közöniséget.

Mert hát a mi a végrehajtások terén nálunk történik, az csakugyan tűrhetetlen dolog már. A mit ezen a téren nap-nap után látunk, az nem egyéb, mint a kis adósoknak törvényes formák közt való megnyúzása. Ha valaki abba a szerencsétlen helyzetbe jut, hogy 50 frtért bepörlik, legyen készen rá, hogy ráfizet 40—50 frt perköltséget, a miből legalább is 30 frt végrehajtási költség. Bélyeg kell és munkadíj jár az ügyvédnek a végrehajtás kikéréséért, a mi már csakugyan semmi jogtudományt nem követelő munka. Ezen a czímen bíróságaink egy apró 50 frtos követelésnél is, miután az ítélet hozatalig már ugys van 15—18 frt perköltség, 9—10 frtot állapítanak meg. Ekkor következik a végrehajtás foganatosítása. A végrehajtóval kiszáll valami felsőbb iskolai növendék, mint X. dr. ügyvéd helyettese s ezért ügyvédi képviselő czímen megint megállapítanak neki 5—6 frtot, úgy, hogy a végrehajtás foganatosítása újabb 10—12 frt költséget ró a szegény alperesre. Akkor aztán kitűzik az árverést, a mi ismét 3—4 frt új költség. Ez a procezzus azután annyszor ismétlődik, a hányszor a szerencsétlen adós egy-egy részletfizetéssel elhárítja a feje felől a kitűzött árverés megtartását.

Azokra az emberekre, a kik a keresetükből élnek s a kik rászorulnak, hogy esetleg kisebb adósságokat csináljanak, valóságos Istenátka a mai végrehajtási eljárás. S mert Magyarországon, sajnos, nagyon sok az olyan ember, a ki nem a fundált vagyonából él, hanem a két keze munkájából s családi körülmények vagy okok folytán rá van szorítva, hogy apróbb adósságokat csináljon, ez az átok nem csupán egyes embereket sujt, hanem csakugyan egyetemes társadalmi csapás. Ezt a kiszípolozást azonban nem szabad tovább is megengedni s azért ismételtén örömmel üdvözljük a végrehajtási törvény reformját.

A mi nézetünk szerint ennek két irányban kell kiterjednie.

Mindenekelőtt olcsóbbá kell tenni a végrehajtási eljárást, a mit első sorban el lehet érni azzal, ha megszüntetik a végrehajtás kérésért és a végrehajtás foganatosításáért az ügyvédek számára eddig megállapított díjakat. Adja ki a

bíró az ítéletet, mihelyt az abban kiszabott teljesítési határidő lejárt, a végrehajtónak, s az végezze a továbbiakat hivatalból és díjmentesen. Az a rendszer, hogy a végrehajtók az általuk teljesített funkciók után esetenként kapják a díjakat, igazságtalan, méltánytalan, s éppen a legszegényebb emberekre nehezedik leg súlyosabban, mert az apró tartozásoknál válik igazán érezhetővé a végrehajtó eljárási költsége. Tessék tehát a végrehajtónak *rendes fizetést adni* s a rendezett állami viszonyok közé amugy sem beillő sallárium-rendszert beszüntetni.

A másik kívánságunk, hogy a végrehajtás alóli mentesség nagyobb mértékben terjesztés ki, nevezetesen a *szükséges* házbutorok vétesse ki a végrehajtás alól. Ezzel elejét lehetne venni annak az igazán zsarolás számba menő nyomásnak, melynek a tőkével nem rendelkező tisztviselők és iparosok közül annyian lesznek az áldozatai, hogy t. i. a 2—3 szoba butorokra kitűzött licitációkkal folyvást új meg új költségeket préselnek ki belőlük s ők folyton fizetnek a nélkül, hogy adósságuk egy garassal apadna. Ha a szükséges házi butor kivétetik a foglalás alól, meglehet, hogy az ebbe a kategóriába tartozó embereknek kevesebb lesz a hitele — de ez mindenestre sokkal kisebb kár rájuk is, a társadalomra is, mint a mai rendszer fenntartása, mikor a nyomorult kis czók-mókjuk védelmében keresetük javarészt nem is hiteleződik, hanem egy pár pióca-fiskális számára kénytelenek kiszolgáltatni. A házi tűzhely védelmét kérjük mi tehát, ugyanazt, a mit az amerikai törvényhozás *homestead*-nak nevez s a mely megakadályozza azt, hogy az üzleti szabadság, vagy a kincstári érdek czégre alatt családokat egykönnyen földön-futókká lehessen tenni.

Kérjük az igazságügyminisztert, siessen ezzel a reformmal, mert nagy szükség van rá mindenképpen. Mert az adóvégrehajtások terén még rettenetesebb dolgok történnek, a vidéken is, a hol elhurcolják a földmivesnek egyetlen tehénkéjét, a fővárosban is, a hol stráf-kocsikon transzferálják a fizetni nem tudó kisemberek butorait a poloskás „árverés-csarnok”-ba. Az igazságügyminiszter a tisztességnek, az emberiségnek tesz szolgálatot, ha mielőbb rápirít erre a kegyetlen és oktalan rendszerre.

(i. l.)

TÁVIRATOK.

Spaun br. Bécsben.

Trieszt, július 28. (Saj. tud. távirata.) Spaun báró tengernagy, a haditengerészeti parancsnoka, tegnap este Bécsbe utazott.

A francia vezérkarból.

Páris, július 28. (Saját tud. távirata.) A *Matin* jelentése szerint legközelebb nagy változások várhatók a szárazföldi hadsereg főparancsnokságában.

A transzváli háború.

London, július 28. (Saj. tud. táv.) Roberts lord jelenti Pretóriából tegnapi kelttel: French tábornok 23-án este Middleburg közelébe ért és látta, a mint az ellenség körülbelül 7 mértföldnyi távolságban nagy rendetlenségben visszavonult. Eszakfelé az út néhány mértföldnyi vonalon el van zárva. Hunter tábornok megszállta Fouriesburgot, a hol Steyn elnök feleségét találta.

Egyről-másról.

(A király vallomásai. — Masin Draga asszony. — Európai háború előtt. — Görgey felesége. — A Loreley. — A löcsei fekete asszony. — Régi Anna-bálak. — Vetett ág a fürdőkádban.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, július 28.

Az újságoknak ugyancsak nincs saison morte-je ebben az esztendőben. Minden hétnak meg van a maga szenzációja, még pedig meglehetősen nagy szenzációk.

Ennek a hétnak szenzációja Sándor szerb király házassága. A népből választ magának feleséget Szerbia ifjú királya, s ezt hangsúlyozza is népéhez intézett manifesztumában. Ha a manifesztum regény volna, bátran lehetne neki adni azt a címet: *Egy király vallomásai*. Hangja egy kicsit keserű is és a sorok között lehet olvasni, mennyire elkeserítette a király gyermek és ifjkorát szülőinek rossz házassága. Talán erre czélozva is mondja kiáltványában: „Boldog és békés házasság élettemmel példát akarok mutatni népemnek.”

Sándor király menyasszonya Masin Draga

zás után jól esett a csendes pihenés! A hely a legegyszerűbb volt. Csak hogy van, hol az éjjelt töltsük! Mindennel meg voltunk elégedve. Csak arra kértem a korcsmárosnét, hogy az ablakon segítsen, mert az ki volt törve. Készségesen engedett kérésemnek, hozott egy nagy dunnát és bedugta vele az ablaknyílást, és így biztosítva voltunk az éjjeli hideg ellen.

Másnap korán kellett kelni, hogy még aznap beérjünk Szász-Régenbe. A korcsmárosné szép és jólelkű nő volt, reggelire főzött jó kőménymagos levest, utra pedig ellátott pogácsával és pipe-sülttel.

Istennek minden áldást kérte reánk, kívánta, hogy ha ismét arra járunk, négy lovas hintóval menjünk és vigyük a családot is, mert annak is tud helyet adni.

Most 29 éve, hogy ott jártunk — a szegény jó asszony egyszerű, de szívből jövő kívánsága, mind megvalósult, úgy érzem, mintha az mind csak álom lett volna, mit most megvalósulni látok. Minden hely oly élénken van emlékemben, mintha csak most látnám. Az ilvai korcsmárosné áldása kísért 29 éven át, mert minden úgy történt, mint ő azt kívánta.

Ha él még az szegény asszony, felkeresem, megköszönni egyszerű, de szívből jövő áldását, mely nem hangzott el a pusztában. Ha pedig már halott, úgy férjét keresem fel vagy árvaít, ha vannak, leróni hálámat, mert az ő fohásza is felhangzott az Ur zsámolyához,

ki minket egész életen át vezérelt az élet utain, adott a csapások elviselésére vigaszt, a munkához erőt.

Másnap folytattuk utunkat Marosvásárhely felé.

Ott akkor nem volt más nevezetesség, mint a zenélő-kut, melyet állítólag egy rab készített, de mert nem kegyelmeztek meg neki, elrontotta és még most is némán áll. 29 év alatt Marosvásárhely sokat fejlődött, a zenélő-kut mellett két szobor van, egyik Kossuth, másik Bem.

Modern épületek, ipariskolák, leányárvaház, hol a legnagyobb rend és tisztaság mellett tanítják a leánykákat, mindenféle házi munkára, magok fonják és szövik ruhájukat és varrják, munkás, derék cselédekké nevelik őket. Fiuk számára van a faragó iskola, hol úgy fa, mint bronz dolgokat készítenek, a legfinomabb faragott butorokat, melyeket vert vas záruk és pántok díszítenek, azt mind a tanoncok komponálják és faragják, 15 éves fiu már kész mester. És hány ilyen iskola van már Erdélyben.

Udvarhelyen a kőfaragó-iskolában 10 éves fiucska természet után agyagból modeliroz, 15 éves korában már alakokat is vés a márványból.

Mily áldásos intézmények ezek az országra és az emberiségre! Hány lelket ment meg így az elzüllesztől? És visszaadja az emberiségnek, mint derék hazafit és szorgalmas iparost. Mondhatom, lélekemelő érzés látni azt a sok gyer-

meket, kik a pusztulás útján voltak és most jókedvvel és jó egészséggel végzik napi munkájukat. És tudja, milyen híres iparos lehet belőlük idővel.

Udvarhelyről kocsival mentünk Homoród fürdőhelyre. Elrejtve egy szelímentes völgyben, a Hargita tövében. Vize vastartalmu, svájci házaival igen megnyerő képet mutat az érkezőnek, de mivel vasut csak három órányira van, így csak kevesen látogatják. Pedig ez a hely alkalmas volna sanatorium számára. Mi bejártuk Svájcznak minden részét, de az erdélyi fürdők természetes szépségeivel és üde, lanya levegőjével, nem cserélem fel.

Csodálom, hogy a turisták nem keresik fel ezeket a gyönyörű, vadregényes helyeket. Minden lépten-nyomon egy gyógyforrás, mely vetekedik hármily külföldi vízzel. De hogy nincs vasutja, kevesen keresik fel. Így a mostani igényeket kielégítő kényelmet sem nyújthatják. Ha az angol turisták tudnák, hogy ezek a helyek léteznek, felkeresnék és ha ők azt mondják, hogy very nice! akkor mi is elhiszszük. Csodálom, hogy a fürdő-tulajdonosok nem hívnak meg angolokat a fürdők megtekintésére, rögtön világhírű lenne.

A Hargita hegy tetején fenyőgalyakból összerakott diadalkapu volt felállítva székelty stilben, galambducokkal és erdei virágokkal díszítve. A havasi virágok színei sokkal élénkebbek, mint a mi mezei virágaink. Ugy van az a leányoknál is. Pest híres szép leányairól, asszonyairól, de az erdélyi hölgyek sokkal

asszony, annak idején kedvencz udvarhölgye volt Natália királynőnek s az ifju király vonzalma már régebbi keletű. Életkorával nem voltak eleinte tisztában a lapok. Egyik tudósító harmincznak, a másik negyvennek, egyik épen negyvenhatnak írta. Tizzel kevesebb éppen Masin Draga, a ki elragadóan bájos, Balsackorabeli hölgy. Termete karcsu, orra egy kissé pisze, subrett-orr, de egész megjelenése elbűvölő hatást tesz. Emeli ezeket a külső bájokat rendkívüli esze, szikrázó szelleme és európai műveltsége, a mely szinte imponáló balkánbeli asszonynál. Sándor király rajongásig imádja Masin Dragát s bizalmasai előtt oda nyilatkozott, hogy ha a későbbi események lemondani kényszerítenék a trónról, azért mégis nőül venné Masinnét, aki nélkül élni sem tudna. Siettetti is az esküvőt I. Sándor és az ifju pár a mézesheteket az *Obrenovicsok* ősi fészkeben, Takova városában készülni. A takovai kastély keleti pompával van berendezve s nyugalmas csöndje mintegy praedestinálja egy boldog családi élet fészkeinek.

Ez a szenzáció szinte háttérbe szorította a kinaí eseményeket, pedig nagy események vetik előre árnyékukat. A főfigyelem most Oroszország önálló akciójára terjed, de minden jel arra mutat, hogy európai háború lesz s az összes államok részt fognak venni abban.

Ugyancsak ezen a héten egy érdekes nevet viselő asszony is elhunyt, a kinek halála széles körben keltette föla részvétteljes érdeklődést. *Aubonin Adél*, *Görgey* Arthur tábornok neje ez, a ki Lőcsén hetvenöt éves korában végezte be változattaljes pályafutását. Már a házassága is nagyon érdekes volt. *Görgey* Arthur 1846-ban, Prágában ismerkedett meg most elhunyt nejevel. Már akkor kilépett volt az osztrák hadseregből *Görgey* s azért ment Prágába, hogy ott a chemiát tanulja. *Rettenbacher*, a híres egyetemi professor volt a családja s ez vezette be több prágai előkelő családnál, megismertette fiatal magyar tanítványával a *Likavetz* gazdag német családot is.

A ház egyetlen leánya nagyon megtetszett *Görgey*nek. Elkezdett neki udvarolni és meg is kérte kezét, de bizony kosarat kapott a szép és gazdag leánytól. Nagyon bántotta ez a rá tartós magyar ifjut s most már csak azért is Likavetzék társalkodónőjét kérte meg, a ki

természetesen nagy örömmel nyújtotta kezét a daliás férfinak.

1848 február havában tartotta menyegzőjét *Görgey* Arthur. Mint fiatal házas, Szepesmegyében élt a *Görgey* pár, de a szabadságharcz zivatarai csakhamar a harctérre szelítették *Görgey*t. A világoi katasztrófa után Klagenfurtba internálták a volt forradalmi tábornokot, a hol egy *Schlagenschlösschen* nevű, egy emeletes kis kastélyban lakott s vegyészeti, meg kertészkedéssel töltötte a végnélkülinek látszó napokat. Gyönyörű virágok nyíltak a kertben s a szőlőt is megpróbálta honosítani *Görgey*.

A száműzetésbe neje is követte a generálist s a házasságból két gyermek, Kornél és Berta származtak. A generális, nagy műveltségű ifju oly ideges, nyugtalan természetű volt, hogy hosszabb ideig egyetlenegy foglalkozásnál sem maradt. *Görgey* Arthur leánya, *Görgey* Berta, a hetvenes évek egyik leghódítóbb bái szépsége volt. Sarkig érő arany haja végett *Loreley*-nek nevezték. *Görgey* Berta férjhez ment egy *Budnane* nevű angolhoz, a kivel Londonban él azóta.

Görgey Arthurné nagyon érdekes naplót hagyott hátra s közeli ismerősei azt állítják, hogy ezekben az emlékiratokban igen sok érdekes és eddig ismeretlen adat van a szabadságharcz idejéből. *Görgey* Arthurnét, a ki élete utolsó szakában Lőcsén lakott s mindig fekete ruhát viselt, a *Lőcsei fekete asszonynak* nevezte el a népajk. Szelid, csöndes asszony volt és rendkívül művelt, finom modoru, úgy, hogy mindenki szerette és tisztelte a városban.

A sok szenzáció mellett ki törődnék ma már a névnapokkal. A régi Magyarország elmulásával elmúlt ennek is a divatja. Pedig micsoda országos sokadalom volt Anna napján hajdanában. Az ország összes fürdőhelyein ezen a napon tartották meg az *Anna-bált* és július 26-ka vörös betűkkel volt bejegyezve minden mulatni szerető ifju és leány naplójába. De micsoda *Anna-bálok* is estek akkor. *Jászay* Pál, a későbbi híres történettudós leir egy rá nki *Anna-bált*, mely épen teljes egy hétig tartott. *Ibrányi* Feri, a dús dazdag szabocsmegeyi gavallér még *Martinovicsot*, a híres nagy kállói cigánybandáját is elvitte magával. — Minden este tánczoltak, hajnalban minden nap más más leány ablaka alatt adtak *Nacht*-musikot. Elkényeztetett fürdő királynő

volt ebben az évadban *Patay* Kata s egy kedvencz mazurkáját egy izben reggeltől estig húzták a gavallérok. Akkoriban még csárdást nem tánczoltak, csak magyar szőlő-t egy-egy híres tánczos. *Jászay* Pál olyan szépen tudta a magyar szőlő-t járni, hogy minden bálban közkívánatra el kellett járnia.

Az *Anna-bálok* még a 60-as esztendőben is virágzottak. Híresek voltak a szilácsi *Anna-bálok* *Sembery* István, a dús dazdag hontmegyei gavallér fürdőkirálykodásának idejében, a ki állandóan két négyes fogatot tartott a zólyomi kies üdülő helyen és *Anna-bál* alkalmával minden nőnek remek virágcsokrot készítettett. Balaton-Füreden is olyan zsufoltság volt *Anna-bál* idejében, hogy fürdőkádakban aludtak néha a legelőkebb gavallérok is — bizony nem sokat. Selyem volt akkor az élet, temérdek *Panóniában* a bankó és *Farkas* Miska, a híres győri cigány némely este már nem is győzte eldugdosni a sok bankót, a mit odaszórtak neki a mulató nemes urak.

Nem cseng-bong már a négyes fogat, szakmányba huzza a cigány és piczulát vet tányérjára a díjtalan segédfogalmazó gyakornok jelölt ur, a kinek a papája ezreket ragasztott a primás homlokára. Tempora mutatur . . .

A követek élnek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 28.

Nagyobbára kedvező hírek érkeztek ma Kinából. Sanghaiból állítólag teljesen biztos forrásból jelentik, hogy néhány életben maradt európainak sikerült *Pekingből* megmenekülni s ezek kétségtelennek mondják, hogy az európai követek, *Ketteler* báró kivételével, valamennyien élnek.

Fontos hír mindenesetre az is, hogy a *Mandsuriában* keletkezett lázadás Kinára nézve veszedelmes fordulatot vett és megnyugtatóan hat, hogy a kinaiak nem bírnak az oroszokkal.

Vajon Oroszországnak tiszták-e a szándékai, nem fog-e a zavarosban halászni, az más kérdés. Eddig még csak győzelmeikről és kegyetlen vérengzéseikről hozt hírt a táviró, de ha kapzsisága tulzásokba

szedebbek. Arcszínük sokkal üdőbb, mint a mieinké.

Olyan az, mint a tejbe esett rózsalevél. Modoruk finom és barátságos, előzékeny. Meglátszik az egész társaságon, hogy sokáig laktak Erdélyben fejedelme és hogy az uriosz ály nagy része fejedelmi sarjadék. Daczára a nagy műveltségüknek, azért mind nagyon jó házi asszony. Szóval, ott még megvan a régi patriarkális élet, az egymás iránti tisztelet és ösztetartás.

Szíves magyar vendéglátás.

Ezt mind az az ózónos levegő hatása teszi mely úgy a testre, mint a lélekre hat. A *Hargita* tetején levő diadal-kapu mellett közvetlen egy akkor hantolt sir áll, egy hosszú fakeresztel, név nélkül.

A keresztre egy csomó mezei virág volt téve. Kérdelem az ott levő erdészről.

— Ember fekszik ezen hant alatt? Azt feleli:

— Igen is; tegnap a fűrészmalomban dolgozott és a szíj elszakította a fejét. Ide temettük a miniszter ur kapuja mellé. Ha már ő nem láthatja a miniszter urat, de legalább tudja, hogy itt járt.

Mi azonnal leszálltunk kocsinkról és ami virágot utközben a dolgoz néptől kaptunk, ráraktuk sirjára. Munkája közben halt meg, munkája által szerzett virág takarja hamvait.

A fürdőről, Tusnádról és Előpatokról akarok megemlékezni. 29 év előtt, hogy Tusnádon voltunk, csak egy fűrészmalom és egy szerény vendéglő volt. Nost, egész kolonia

van a legszebb villákból. Tündéri szép hely. Este, midőn ki volt világítva, olyan volt, mint az ezeregy éjszaka regénye. Csak a tündérek hiányoztak. Van ott egy gazdag öreg román, kinek a felesége meghalt. Gyermektelen. Mindent a nép jólétéért tesz. Most egy pompás kutat építtetett, mert felesége kívánsága volt, hogy a népen segítsenek. Mikor a kut elkészült, ünnepélyesen átadta a forgalomnak. Levette a kalapját, feltekintett az égre és azt mondja:

— Na, édes feleségem, meg vagy-e elégedve velem? Hiven teljesítem-e kívánságod?

Az egész társaságot meghatotta az öreg ember hűsége. A fürdő egy fenyves hegy oldalában épült a legszebb sétányokkal, Szent Anna tavától nem messze, vize kénes. Vasutja is van és jó ellátás. Aki a csendet és a természet szépségét keresi, azt itt meg is lel. Aki egyszer ott járt, visszavágyik, mert üde, ózónos, fenyves levegője visszahívja az embert.

Előpatákat magyar Karlsbadnak tartják, ugyanaz a hatásos vize van, csak az a baj, hogy nincs meg az a szigorú diéta, mint Karlsbadban. Ha az megvolna, úgy világhírű gyógyhely lehehetne, máj és gyomorbetegségekre. Ényhe, szélmentes a klímája. Ezelőtt a románok kultiváltak, de mióta megnyílt a szép Sinaia, azóta Előpatákat felcserélték Sinaival!

Igaz, hogy Sinaia egész uj. Modern villákkal havas alján, fenyvesek között. És a román királyi, párnak mesés szép kastélya van itt, melynek a megrzéséhez napok kellenek. Van

a kastélyban 110 szoba, mindegyik egy múzeum. Legkiválóbb művészek által készített műkincsek. Minden terem a maga hazája művésze által készítettett, de a román király izlésével. A felség maga rendezi be a szobákat nagy izléssel és nagy műérzékkel.

Ellehet mondani, hogy a *Dárius* kincse oda van hordva. Érdekes a királyné dolgozószobája, zene-terme és festő-terme. A királyné 5 órákor kel és terraszán dolgozik, honnét fel lát a havasokra. Mindenféle kényelemre van gondolva. Van egy egész zenekar, melyet egy villany körte hajt, ki nem látja, azt hiszi igazi élő művészek játszanak. Színház. De minden drága szépség között engem legjobban lekötött egy kép, mely a királynét ábrázolja, fehérpongyolában, hátán két éves kis leánya, ki gömbölyű karjaival átöleli édes anyja nyakát. Itt a királyné igazi anyja, itt nem a felséges királynét látni, de egy szerető édes anyát, ki ép oly szeretettel csügg gyermekén, mint bármely más szegény anyja. Ez a legszebb és legdrágább kincse a kastélynak.

Fájdalom, azt a boldog érzést nem soká élvezhette a román királyné, mert a gyermekek réme, a difteritis elrabolta drága kincsét. A kép a királyné dolgozó szobájában van. Dolgozószobájában meglátni, a királyné poétikus, magas reptű lelkét. Dolgozó szobái falain regényeinek alakjai vannak megvalósítva. Világhírű pompa van ott kifejtve, összegyűjtve minden, a mi szép és drága. A felség kedveli a régiségeket és meg is szerez mindent. O maga

ragadja, könnyen lehet, hogy a harcztér utoljára nem Kína, hanem Oroszország lesz.

A mai eseményekről a következő táv-irati jelentések szólnak:

Ujabb zavargások.

Washington, július 28.

A sanghaji amerikai konzul táviratozza: A vámhivatal jelentése szerint Jünnanban tegnap újabb rendzavarások fordultak elő.

Fölhívás a forradalomra.

London, július 28.

Kantonban mindenfelé falragaszok vannak, a melyek felszólítják a lakosságot, hogy *lázadjon föl, ölje meg a kínai hivatalnokokat és az idegeneket*, Sannien városrészt pedig fosztogassa ki és hamvassza el. Egyelőre Kantonban még nyugalom van. A *Buffalo* nevű amerikai csirkélőhajó Colombóból és a *Mohawk* angol csirkélőhajó Aucklandből ideérkezett.

Li-Hung-Csang visszautazása.

London, július 28.

A Reuter-ügynökség jelenti Honkongból: Annak a szállítóhajónak a parancsnoka, a mely Kantonban köszönetet vesz föl, kijelentette, hogy azonnal Sanghájba megy, hogy visszahozza *Li-Hung-Csangot*.

Francia tábornokok Kínában.

Páris, július 28.

A *Journal* szerint *Touyon* tábornok augusztus 12-én Kínába megy, *Dudds* tábornok pedig, a kit Indokina főkörmányzójává neveztek ki, augusztus 26-án utazik állomására.

A követek élnek.

London, július 28.

Sanghaiból jelentik: Teljesen megbízható forrásból eredő értesülés szerint néhány életben maradt európainak sikerült Pekingből megmenekülni s ezek határozottan állítják, hogy az *európai követek, Ketteler báró kivételével, még valamennyien élnek.*

London, július 28.

Az alsóházban a póthitelre vonatkozó vita során Pritchard Morgan azt mondja, hogy hiteltérdemlő forrásból azt a hirt

rendezi el szobáit. A tányérokat, melyekkel a falakat díszíti, azt mind ő maga rakja el. Többrendbeli olvasó-szobák nehéz, faragott butorokkal, minden szobának kis balkonja, a második emeleten vannak a hercegi vendégek szobái. Minden vendég számára egy egész lakosztály, hálószoba, elfogadó, szalon és a kíséret számára való helyiségek. Ezek angol stílusban faragott butorok. A fal szintén fával van kirakva. Elképzelhetetlen színű és formájú szék és divánok. Minden szoba azt a benyomást teszi, mintha kiállításon volnánk. Ezen tündéri szép helyen írja a román királyné a legszebb költeményeket és szerzi a szívhez szóló melódiákat. Befolyása lehet az ózonos havasi levegőnek, a gyönyörű természet által alkotott vidéknek, mely minden fűszálba életet önt. Huszonkilenc év kellett, hogy ismét vizsztatérjek ezekre a helyekre. Csakhogy ezek a szép helyek nem ösmeretlenek már, de mind a fejlődés útján van. Jól épített utak. A városokban paloták, iskolák, árvaházak, öreg szegények számára menhely, villanyvilágítás, aszfalt, telefon, szóval, a tudomány minden ága és a modern kényelem mind megtalálható itt.

Annál édesebb volt a vizontlátás, hogy most már nemcsak a természet szépségeivel dicsekedhetnek, de a haladás minden ágával. Kíváncsi vagyok, hogy az én óhajom is oly áldásos legyen Erdélyre, mint mi reánk volt az ilvai korcsmárosné áldása. Valószínűleg meg az a kívánságom, hogy Erdély szép fürdői rövid idő alatt világhírű gyógyhelyekké váljanak.

kapta, hogy úgy az angol, mint pedig a többi követ Pekingben e hó 24-én még életben volt. A szónok azt kérdezi a kormánytól, hogy vajjon van-e erről tudomása?

Kínaiak veresége.

Pétervár, július 28.

Grodekov tábornok jelenti Khabarovszkából 26-iki kelettel: *Szakharov* tábornoknak egy 200 főnyi csapata e hó 2-án elérte a lausii örséget a Szungarisz folyó balpartján. A *Gazimur* gőzös ágyuzni kezdte az impanii erődöt. A kínaiak kisebb csoportokra oszlottak és végül észak felé menekültek. Három versztnyire északra partra szállítottak egy századot *Alexejev* tengernagy csapataiból. Az oroszok temérdek fegyvert, papirost, okmányt és pecsétet találtak. A lausii erődöt lerombolták és a házakat felgyújtották. A Lausitól északra lévő Ajuti falu lakossága megszökött, de előbb kifosztották az *Odessa* gőzhajó csolnakjait. Egy uzuriai kozák szotnyát Ajutiba rendelték, hogy az ottani kínaiakat lefegyverezze. A kozákok üresen találták a falut. Az aiguni erődöket felgyújtották. A kínaiak házait tüzéség és gyalogság tartja megszállva.

Pétervár, július 28.

Ivanov tábornok jelenti Taskendből 26-iki kelettel: A fucsangi orosz konzul jelentése szerint a posta nagyobb biztonság okáért kínai területen csak nappal közlekedik. A kínaiakkal való hivatalos érintkezés kielégítő és hazug hírek terjesztése tilos. Szujdunban nagyobb a nyugalanság, mint Fucsangban. A kirgizeknek megparancsolták, hogy az Ili folyónál gyülekezzenek. A vartalinszki kalmukokat lefegyverezték.

Pétervár, július 28.

Szvjagin mérnök a pograncsnotai állomásról e hó 25-éről a következő táviratot küldte a pénzügyminiszternek: A különítmény Ekhónál csetepatéba keveredett a kínaiakkal, akik közül 200 ember elesett. A kínaiak között nagy a rémület. A munkások és a lakosok szöknek. A hivatalnokok mind állomásukon vannak. A vasuti forgalom Gjodekovo és Murini között meg van zavarva. 10.000 kínai munkás elszökött. Kharbinnal szintén megszáadt a vasuti összeköttetés.

Szervezkedő oroszok.

Pétervár, július 28.

Vaszievics tábornok jelenti 26-iki kelettel: *Orlausz* tábornok e hó 3-án elrendelte, hogy egy század védőőrség Abajadajtu felé menjen és hogy a kínai vasut mérnökei a határszélről kiindulva azonnal megkezdjék a munkát. A wernendinszki ezredet a Dailiner tó felé küldték. *Gozievski* tábornok jelenti 24-iki kelettel: Zabajkalszkból Blagovjesczenszkbe érkeztek az első segédcsoportok. A többi csapatot sürgősen Szrjetenszkbe dirigálták.

London, július 28.

Livanov tábornok jelenti 23-iki kelettel: Az Amur-vidéki kozák lakosság és a proimorkii polgári lakosság fegyvereket és töltényeket kapott.

Pétervár, július 28.

Dsalindából jelentik 25-iki kelettel. Öt gőzhajó az Amur folyón lefelé Blagovjesczenszkbe viszi Szubotics tábornok csapatait.

Pétervár, július 28.

A kereskedelmi miniszterium hivatalos közlönye jelenti: A mandsuriai orosz különítmény-nél fogytán van a lővőszerszám, a mi kétségessé teszi a további előnyomulást a kínai csapatok ellen. Ellenben meglehet, hogy sikerül az északi kínai csapatokat a déleltől elszigetelni.

Kína veszedelme.

Pétervár, július 28.

A pétervári kínai követ a következő táviratot küldte kormányának: A Mandsuriában keletkezett fölkelés Kínára nézve igen veszedelmes fordulatot vett. Sürgős intézkedések szükségesek a lázadás elnyomására, különben Kínának fölötté nagy kára származhatnék belőle.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Baba*, operette. Este: *Pálinka*, népszínmű. Gál Gyula felléptével.
Hétfő: Szünet.
Kedd: *Sötét titok*, operette.

* *Tricoche és Cacolet* közkereseti társaság, mely amellest, hogy igen szép módon tud pénzhez jutni, kitűnően mulattató cég. *Gál Gyula* és *Nyilassy* a legkomorabb embert is nevetésre tudja ingerelni. Minden egyes alakításuk a maszkirozásnak is remeke volt; amit tettek és mondtak pedig a legnagyobb fokban mulattatott. A közönség, mely az elviselhetetlen meleg daczára, zsufolásig megtöltötte a színházat, kitűnően mulatott és minden felvonás után zajos tapsok között hívták többször a lámpák elé az illusztris vendéget és *Nyilassyt*. Elegáns herceg volt *László* és szemrevaló bájos *Bernardine Anggal* Ilka. A kisebb szerepekben ügyeskedtek *Mezei*, *Czakó*, *Szadai*, *He-gyessy*; a hölgyek közül *Turchányi* igen fess félvilághölgyet adott, *Turi* Mariska pedig ügyes szobaleányt.

* *A sötét titok* vízmedenczéje készen van s tele van vízzel. Hamar és jól készíttette el *Leszkay* igazgató színpadának ezt az új eszközét. Pedig sok munka járt vele. 204 kg. vas kellett hozzá, melyet a helybeli waggongyár készített. A medence konstrukcióját teljes nagyságu terven *Rózsa Géza*, a waggongyár hivatalnokja készítette. A nagymennyiségű faanyagot a *Walder* cég szállította, a 8 méter hosszúságu 25 milliméter vastagságu üveget *Szabó Albert* Belgiumból hozatta, míg a 22 métermázsa ölmot a forrasztáshoz *Andrényi Károly* és fia cég szállította. A forrasztási munkát *Weil Alajos* bádigos végezte. Ha mindezekhez hozzávesszük, hogy a darabhoz szükséges új díszleteket *Spanrafft* Agoston, a budapesti Opera festője, a szobormintát *Goschler* Ferencz a budapesti kasírozó készítette, nyilvánvaló, hogy *A sötét titok* kiállítása árban egy magaslaton van a budapesti Népszínház és a külföldi színpadokéval. Hihetőleg a hatás sem fog elmaradni. Nemcsak azért, mert benzín motoru hajók lesznek a színpadon, valószínűsítendő, hogy a közönség előtt *Angyal Ilka*, *Nyilasi Mátyás*, *Klei Margit* és *Palágyi Lajos*, hanem, mert úgy a drámai, mint az énekes személyzet a legteljesítményesebb gondossággal készül a színműre.

* *Gál Gyula* bucsuja. Színházunk kiváló vendége vasárnap este vesz bucsut az aradi közönségtől, mely őt minden felléptekor elismerése számos jelel halmozta el. A *pálinka* Coupeau-ja már évek előtt az ő erős egyéniségének volt a bizonyítéka. Nagyváradon egy hónap alatt hatszor játszotta el ezt az erős realizmusu szerepet és Aradon is nem egy zsufolt ház ismerte el benne *Gál* művészetét. *Gál* utolsó fölléptére már tegnap vittek el sok jegyet, miből biztosra következtethető, hogy bucsuja a ragaszkodás jelei közt fog megtörténni.

* *Pethes Imre Kolozsvárott*. A kolozsvári *El-lenzék* írja: *Pethes* Imre szerződtetési ügyéről tesz említést egyik lap-társunk. A kolozsvári színház vezetősége szeretné, ha tagjai sorába szerződtethetné *Pethes* Imrét, de az ez idők szerint még nem lehetséges, miután *Pethes* Imrét még hosszabb szerződés köti *Makó* Lajos igazgatóhoz. Valószínű azonban, hogy ha

Pethes nem is szerződik a kolozsvári színházhoz, el fogja játszani többször Rostand híres darabjának, *Cyrano de Bergerac* czimszerepét Kolozsvárott.

* **Tiszai temetése.** Tegnap reggel helyezték örök nyugalomra Tiszai Dezső holttestét Lúczernben. Az elhunyt szinigazgatót özvegye, rokonai és barátai kísérték az idegenben örök nyugalomra. A temetésen a pécsi szinügyi-bizottság Lenkei Lajossal, a Pécsi Napló főszerkesztőjével képviseltette magát.

* **Műkedvelői előadás.** A *pankotai* iparos és kereskedő ifjuság július hó 29-én a „Fehér kereszt” szálloda dísztermében jótékonycélu színelőadást rendez. Színe fog kerülni a *Gyimesi nádor*. Géczy István népszínműve, melyben a főbb szerepeket Zsák János (Fábián Gyurka), Schweitzer Jolán (Magdolna), Horváth Berta (Mária), Friedman Adolf (Prezmer), Schmidt Irén (özü. Fábiánné), Havaletz Lajos (Balánka János), Martonovics Giza (Orzse), Kohn János (Balánka Imre), Kopecznik József (Törpe Csura) és Schneider Antal (Marci) játsszák. Az előadást táncszívalom követi.

Az *aradi iparos ifjak* önképző és betegsegélyező egylete augusztus hó 19-én műkedvelői előadást tart a *lippai* Bánykertben. A *szép juhász* népszínművet fogják adni, melyből a próbát már holnap megkezdik.

* **Színészet a vidéken.** Orosházán most Szalkai Lajos színtársulata játszik, a hol Szalkai nyári színikört építetett s hihetőleg ki fogja heverni a gyulai szezon ezerhétszáz koronás deficitjét. A Kurucz-furfangot, Arany kakast, Kis szökevényt és Szulamitot telt ház előtt adták.

A magán betegsegélyző pénztárak visszaélései.

— Arad a betegsegélyzők reformálásáról. —

Arad, július 28.

A kereskedelemügyi miniszter tudvalevőleg elhatározta, hogy a betegsegélyző pénztárakat reformálja. Erre nézve tervet dolgoztatott ki és azt véleményezés végett elküldötte *Aradvárosnak* is. A tervet a tanács kiadta a főkapitánynak, hogy tegyen véleményes jelentést, mit ma elő is terjesztett.

Legérdekesebb a főkapitány jelentésének az a része, mely azt célozza, hogy a *magán egyesületi pénztárak olvasztassanak a kerületi betegsegélyző pénztárakba*. Nagy szükség lenne erre, mondja a főkapitányi jelentés, főképen azért, mert a mai helyzet a magán betegsegélyzőknél olyan, mintha a *pénztár a pénztár-kezelőségért lenne*, pedig fordítva áll a dolog.

Példákat is hoz fel, melyek megvilágítják a helyzetet. Az általános munkás betegsegélyző pénztár kezelője, *Schrodt* Lajos, mint ismeretes, *sikkasztott*. A hatóság ezt megállapította s át tette az ügyet a törvényszékhez. A pénztár igazgatósága azonban a *vádat visszavonta* és a sikkasztó a megérdemelt büntetéstől a pajtáság révén megmenekült.

Ugyanezen pénztár ellen panasz történt a napokban. *Két elismert orvos egy tagon tudgyulaadást* konstatált, míg az egyesületi orvos azt a véleményt adta, hogy az illető *nem beteg*. Így a pénztár a *beteget nem segítette*.

Egy másik betegsegélyző pénztárnál meg esett, hogy egy munkásnak, ki munka közben megsérült, *nem juttatott segélyt*. Egyáltalában az ilyen intézeteknél az az igyekezet, hogy a tagoknak segélyt ne adjon.

A miniszter javaslatának a *szövetségek* alakítását illető pontra adott vélemény is fontos. A miniszter azt óhajtja, hogy a *kerületi betegsegélyző pénztárak szövetséget* alakítsanak s ennek tartalékalapjához bevételük 10 százalékát adják. A főkapitány kimutatja, hogy az 1898-iki mérleg szerint 12.640 koronát tenne ki az aradi kerületi betegsegélyző pénztár részéről beszállítandó összeg, ami nagyon sok

ahoz, hogy eredeti rendeltetésétől elvonassék. Elégségesnek tartja, ha 3 százalék vonatik el és azt sem a fenti célra, hanem közkórházak, szanatóriumok alapítására fordítják.

A főkapitány véleményes jelentését a tanács magáévá tette és annak értelmében teszi meg felterjesztését a belügyminiszterhez.

Sándor király házassága.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 28.

Miklós czár gratulációja, mint előre látható volt, nagy meglepetés volt nemcsak a szerbeknek, hanem a Szerbiában levő diplomatáknak is. Ez utóbbiak most rendkívül kényes helyzetben vannak. Egyrésztől nem gratulálhatnak, mert a király eljegyzését nem közölték hivatalosan a külföldi udvarokkal és kormányokkal, másrésztől kellemetlen nekik az a minden etikett ellenére való dolog, hogy az orosz czárt minden más uralkodó mellőzésével előre értesítették az eljegyzésről. A helyzet kényes voltát érzik Sándor király udvaránál is s a többi államokat sértő eljárást hivatalos kommunikéval mentegetik, a mely szerint az orosz czárt csak azért értesítették legelőbb Sándor király eljegyzéséről, mert néhai Sándor czár keresztapja volt a királynak, ki illetéknéppen az ortodox-egyház felfogása szerint a mostani czárral is némi rokonságban van.

A diplomaták sérelme mellett a legnagyobb érdeklődés Miklós czár további magatartása felé fordul. Sándor király hír szerint táviratban megkérte a czárt, hogy esküvőjén legyen a tanuja. Erre a kérésre a czár még nem válaszolt. Egy újságírónak erre vonatkozólag beszélgetése volt *Mansurov* orosz ügyvivővel. Az orosz diplomata, mikor azt kérdezte tőle, elvállalná-e a czár a násznagyi vagy tanui tisztelet, kitérően válaszolt, majd mikor erősebben faggatták, azt mondotta:

— *Alig hiszem*, hogy ő felsége a czár abba a helyzetbe jöhetne, hogy Sándor király részéről jövő illető kérésre válaszoljon. Következtesen ebből kedve szerint.

Amiből az újságíró az következt. hogy Sándor királyt figyelmeztették, *ne forduljon ilyen kéréssel a czárhoz*.

Mai távirataink a következők:

Belgrád, július 28.

Nikolajevics alezredest udvari főmarsallá nevezték ki. *Lesjanin* alezredest, aki eddig ezt a tisztelet viselte, rendelkezési állományba helyezték. *Nikolajevics*, aki ezelőtt a király hadsegéde volt, meghitt embere a királynak. Első hadsegéddé *Petrovics* Lázár konstantinápolyi katonai attasét nevezték ki.

A banyicai táborba tegnap *Vaszil* hadügyminiszter, *Markovics* vezérkari főnök, *Lazarics* tábornok, a lovassági hadosztály parancsnoka, *Vanlics* és *Velkovics* ezredek és *Nikolajevics* vezérkari alezredest kísérték a királyt. A táborban lelkesen üdvözölték a királyt, aki a csapatoknak tudtára adta jegyzését és azután kíséretével visszalovagolt Belgrádba, ahol a kíséret a király menyasszonyának házába ment és átadta a hadsereg szerencsekívánatait.

Belgrád, július 28.

Masinné asszony számára ma érkeztek meg Bécsből a szerb király által rendelt gyönyörű toalették.

Belgrád, július 28.

A belgrádi nő-egylet táviratban gratulált *Nataliának* fia eljegyzéséhez. *Natalia* sürgönyileg köszönte meg a szerencsekívánatot.

Belgrád, július 28.

A mai hivatalos eljegyzésen, amelyen az idegen államok követői is megjelentek, Sándor király a pap kérdésére így szólt:

— *En igaz szívvvel és őszinte szerelemből házasodom!*

Fekete golyó fehér golyó.

(Az amerikai párbaj örültje.)

Arad, július 28.

Még alig huszonnégy órája, hogy elmondtuk *Csuthy* Károly kisbéri ügyvéd szomorú esetét. Egy husz esztendő előtti amerikai párbaj következtében megölte magát, meghalt. És most újabb áldozata van a határidőre kötött öngyilkosságnak. Egy fiatal ember *főbelötte magát Budapesten*, hogy *tíz éves kötelezettségének eleget tegyen*. A golyó azonban nem jól talált, a pisztoly kicsiny volt és így a seb, a melyet magán ejtett, nem okozta halálát. Sőt folyógyult, újra egészséges lett, már utban is volt a kórházból — ahova beszállították — hazafelé, mikor a rengeteg izgalom, a gyötrő gondolat elvégezték azt a feladatot, amit a pisztoly nem jól teljesített. *A szegény ember megörült*. Tíz év halálfélelmétől elvesztette az esztét. Azután megszökött a kíséretjétől és azóta nem tudni, hogy hova lett. Mindenfelé keresik, de úgy lehet, mire megtalálják, már addigra elemésztette magát.

Vonescu Smaria Józsefnek hívják a szerencsétlent. Román születésű ember, a lakóhelye mostanában Bukarest volt, ahol a hozzátartozói is laknak. Egyik testvérbátyja előkelő tisztviselője az odaváló rendőrségnek. Ő maga ügyvédjelölt volt és Budapesten kezdte a tanulmányait.

Tíz esztendő előtt iratkozott be a budapesti tudomány-egyetem jogi szakosztályára. Volt egy barátja, akivel közös lakást bérelt és akivel nagyon szerették egymást. Minden titukat elmondták egymásnak, többek között azt is, hogy kit szeretnek szerelemmel. Mindketten egyazon leány nevét mondták, a szerelmük tárgya — ahogy mondani szokás — közös volt.

A két ifju, csupa szenvedélyvel rajongással teli fiu, ekkor nem tudta, hogy mit csináljon. Valami nagyot, igen-igen nemest akartak tenni a leányért. Bolondos romantikus fejjel azután elhatározták, hogy úgy fognak cselekedni, mint ahogy a német rémregények előírják. Amerikai párbajban állapodtak meg. Ezt a módját az önfeláldozásnak nagyon előkelőnek tartották. Bizonyos, hogy félig gyerekeszükkel azt se tudták: mi az, amire becsületszóval kötelezik magukat.

Az amerikai párbajnak sehol elő nem irt szabályai szerint aztán végig komédiázták a sorshuzást a fekete, meg a fehér golyóval. Mőd felett tragikusnak tűnk fel előttük az ügyük. Mikor pedig *Vonescura* esett, hogy meg kell halnia, a bolondságot tovább cselekedték. *Vonescu* meg fog halni, tíz esztendő határidőn belül. Tíz esztendő! Hiszen addig megkomolyodnak, megérnek, férfiakká lesznek. Mi minden történhetik tíz év alatt...

Nem történt semmi. Azaz történt, de csupa szomorú dolog. *Vonescu* hazautazott Bukarestbe, abba hagyta a tanulmányait. Azért élt, hogy előkészítse magát a halálra. Kérdezték tőle otthon:

— Miért nem tanul? Hiszen elzülük! Hát nem sajnálja, hogy a tehetsége mind-mind kárba vesszen?

— Ej, minden mindegy! — volt a felelet. Nem tudott dolgozni, munkához fogni, sem mit. Elvonult mindenkitől, egy-egy perczre ha

elfelejtette a dolgot, vidám volt, hogy aztán újra elmerüljön sötét gondolataiba. A leányt, akiért mindez a sok gyötrődés volt, talán már el is felejtette. Talán már új szerelem támadt föl benne, hogy aztán erőszakkal elfojtsa. Mert hiszen hiába, meg kell halnia.

Szép lassan így teltek el az évek. És nem volt egyetlen jó órája, egyetlen vidám napja, nem is akarta, hogy legyen. Nemrégiben, mikor a nagy titkot már sehogyse tudta elviselni magában, elmondta a bátyjának.

Először kinevette érte. Hogy lehet ember, művelt, intelligens, tanult, aki még az ilyesmit komolyan veszi. De mikor látta, hogy öcsce bizony nem tréfál, próbált a lelkére beszélni. Hosszan, nagyon hosszan, kérve, könyörögve, de hiába.

Az idén telt le a tizedik év, az elmúlt pénteken. Vonescu bucsu nélkül utazott el hazulról. Budapestre jött, mert a szörnyű megállapodás szerint ott kellett magát elpusztítania. Szombaton már utána utazott a bátyja, aki sejtette, hogy mi járatban van az öcsce. Tényleg találkozott is a testvérek és mikor az idősebb Vonescu megkérdezte tőle, hogy miért tűnt el hazulról olyan hirtelen, talán most akarja elemészteni magát, azt felelte:

— Dehogy! Most nem...

Vasárnap együtt mentek ki estefelé a Stefánia-úti Gruber-kioszkba. Hét óra lehetett, egyszer csak Vonescu fölállt és azt mondta, hogy egy percze félremegy. A bátyja gyanút fogott, utána ment. De már későn érkezett. Az öcsce már magára fogta a pisztolyt.

Gyorsan, sietve kocsit fogadott, a dolog alig keltett nagyobb feltűnést, még a mentőket sem hívták segítségül. Kórházba hajtottak. Ott hamarosan kivették a golyót, amely egész jelentéktelen sebet ejtett rajta. Mindössze két napig feküdt a kórházban, harmadnapra már miőt gyógyultat kibocsátották. Az öngyilkossági kísérlet hírére persze, amennyire csak lehet, iparkodtak titkolni. A rendőrség sajtóirodája sem adta ki, a kórház vezetősége is hallgatott felőle!

Vonescuék ezután elhatározták, hogy hazautaznak. Az idősebbik becsületszavát vette az ifjabbnak, hogy utközben nem tesz magában kárt. A szegény embert ekkor már egészen összetörték a kiállott izgalmak. Szinte tehetetlen is volt önmagával, ha akarta, se ölhetne volna meg magát.

Beszálltak a vasuti kocsiba, de alighogy elindultak Vonescun kitört az örület. Még nem dühöngött, csak zagyva dolgokat beszélt össze, már mint olyanokat, amelyeket a megzavart elméjük mondanak.

Budapesttől nem messze egyik állomáson kiszállt a bátyja, hogy majd orvost keres. És ezalatt az idő alatt a szerencsétlen testvére nyomtalanul eltűnt. Hiába kutatták föl érte a közelben mindent, nem lették meg sehol. Így tették meg a jelentést és most most mindenfelé nyomoznak utána.

SPORT.

+ Az aradi vadásztársulat tagjait ezennel felkérem, hogy f. évi július hó 30-án, hétfőn déli 12 órakor a kaszinó helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Ugyancsak hétfőn déli fél 12 órakor a kaszinóban a társulat választmánya tart ülést. Arad, 1900. évi július hó 29-én Lőcs egyleti titkár.

+ Aradról Bécsig kerékpáron. Ifj. Szelle József és Györffy Ernő aradi biciklisták augusztus 1-én kirándulást tesznek Aradról Pozsonyig és kedvező körülmények között Bécsig.

+ Aradi footballosok Szabadkán. Az Aradi Athletikai Club érdekes mérkőzést tervez. Mint a legutóbbi választmányi ülés elhatározta, a klub football-csapata augusztus hó 5-én matchet rendez a Szabadkai Sportegylet footballosaival. A mérkőzés színhelye Szabadka lesz, hová 5-én reggel indul a csapat s ezen kívül a klub számos tagja. Nem kis vállalkozás volt az aradiaktól, hogy provokálták a Szabadkai Sportegyletet, mely tudvalevőleg, a vidék legregibb és legerősebb sportegyesületeinek egyike. Legutóbb a belgrádi nemzetközi mérkőzéseken szaporították diadalait, győzedelmesen kerülve ki az összes kerékpár-versenyekből, a futások több számából, a kardvívásból s amiaz említett kilátásban levő matchet főképen illeti, a footballból is, melyben 3 : 1 volt az arány. Az aradiak csapatának, mely jelenleg jó formában van, s melynek több kitűnő játékosa megy Szabadkára, de biztos győzelemre nincs kilátása. Körülbelül egyenlő football erőik fognak szemben állani s ez adja meg a mérkőzésnek fő érdekességét.

+ Az aradi kerékpár-klub holnap, vasárnap Battonyára kirándulást rendez. Találkozás délután 2 órakor a városligeti tónál.

+ A Meteor kerékpárklub versenye. A Meteor aradi kerékpár-klub holnap, vasárnap délután fél 3 órakor rendezi az ujarad-németsági országon házi versenyt, melyre az érdeklődőket és a kerékpáros-sport barátait ez uton hívja meg a verseny rendezősége. A verseny, mint már megírtuk, a következő hat számból áll: 1. Megnyitó. (2 km.), 2. Nyeretlenek. (3 km.), 3. Főverseny. (10 km.), 4. Senior. (2 km.), 5. Vigasz. (2 km.), és 6. Tandem-verseny (10 km.). A versenyintézőség tagjai: elnök Joó Béla, titkár Zima Tibor. Zsüri-elnök Feszler Károly, tagok: Steigerwald Alajos és Reich Jakab; jegyző: Vass István. Célbíró: Posch Dezső. Időmérő Blaha Károly. Indítók: Faragó Béla, Steigerwald Alajos és Farkas Ábrahám. Nevezni a verseny színhelyén lehet, díj 8 korona. A tagok délután fél 2 órakor indulnak a Vass-kávéházból. Az elnökség a tagokat a pontos időben való megjelenésre kéri.

+ Az aradi atlétikai klub vezetősége értesíti a tagokat, hogy, tekintettel a szabadkai matchre, naponta délután football-játékot tart a vaggongyár melletti mezőn.

A Romániába visszatolonczolt zsidók utja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 28.

Az Aradi Közlöny körülményesen megírta mai számában, hogy azokat az üldözött román zsidókat, kik Amerikába igyekeztek, Bécsben feltartóztatták utjukban és visszaküldötték őket Budapestre, honnét a hontalan karavánt különvonattal visszatolonczolták Romániába.

Könyhullajtás, keserves zokogás közben robogott be ma a Predeal felé menő vonat Nagyváradra. Az üldözöttek utjáról a következő tudósítást kaptuk:

(A tolonczvonat Nagyváradon.)

A hazájukba visszatolonczolt román zsidók átutazásáról este 10 órakor érkezett meg a hivatalos távirat Rimler Károly rendőrfőkapitányhoz, ki azonnal megtette a legerélyesebb intézkedéseket azon célból, hogy az átutazók közül egy se szálljon le a különvonatról Nagyváradon. Harmincz rendőr vonult ki a szerencsétlen tolonczok fogadására és megfigyelésére a nagyváradai pályaudvarra, élükön Papolczy Ferencz rendőrkapitánnyal, Horváth és Réz rendőrbiztosokkal és Faludi Soma rendőrőrmesterrel.

A pályaudvaron Gillreiner Adolf h. állomásfőnök várta a kétségbeesettek különvonatát s egyben ő intézkedett arról is, hogy a karavánt a málhakocsikban kellőszámu rendőrcsa-

pat kísérbesse Várad-Velenczéig, nehogy ott szállhasson le közülük valamelyik,

(Hajnali három órakor.)

Hajnali három órakor messziről hangzó jajszó és keserves zokogás közben robogott be az üldözöttek különvonata. Azoknak, kik ott voltak a perronon, kicsordult a könny a szemükből e borzalmas és megrendítő jelenet látára. A szerencsétlen emberek ott virrasztottak a tűzős kupékban, hajukat tépve, siránkozva, a nők hangosan zokogva néztek a sötét éjszakába, csak a gyermekek, kik számszerint 170-en voltak, aludtak boldogan, mit sem sejtve arról a borzalmas sorsról, mely otthon, Romániában vár majd rájuk, honnan az antisemitizmus bestiái kiüldözték apáikat.

A művelt, a humanizmust színlelő Nyugat pedig utjukba állt. Nem engedte, hogy eljussanak Kanadába, a hol verejtékes munkával megkereshették volna kenyerüket. Mint az üldözött vadakat, úgy kergették őket vissza szenvedéseik, gyeheknájuk földjére: Romániába.

Csak néhány tisztesebb öreg ember állt a kuki ablakainál, csöndesen imádkozva.

— Jehova jó! Nem hagyja el az ő népét! Bizzunk az ő mindenható hatalmában. Jehova megsegít majd bennünket.

A fiatalabbak nem tudnak már imádkozni, nem tudnak már reménykedni se. Borzongva gondolnak arra az országra, a hol kinok, gyötrelmek és szenvedések várnak csak rájuk.

(Mi lesz velünk? . . .)

Hét perczig állott a szerencsétlen tolonczok különvonata Nagyváradon és ezen idő alatt a rendőrség valósággal sorfalat állott a vonat előtt, ébren, vigyázva, hogy a kényszerutasok közül egy se szállhasson le.

Tompa rezignációval álltak vagy ültek a szerencsétlen üldözöttek. Közülük egy se próbálta meg a kiszállást. A komor éjbe csak egy-egy jaj szó, keserves zokogás vegyül. Kihallatszott jajveszékük a néptelen perronra:

— Mi lesz velünk? Mi lesz velünk? Miért nem engedtek bennünket tovább. Miért visznek vissza bennünket Romániába, hóhérajaink közé?

Jajszavukra nem adott választ senki. A kalauz megadta a jelt és az üldözöttek különvonata tompa, siró dübörgéssel robogott az éjben az embertelen vadállatok honába: Romániába . . .

(A magyar kormány rendelete.)

A romániai kiüldözött zsidók kivándorlására vonatkozólag a magyar belügyminiszter az alábbi rendeletet bocsátotta ki:

A romániai kivándorlás tárgyában mai napon elrendeltem, hogy jelen rendeletem vételétől kezdve csak azon romániai kivándorlóknak engedessék meg az ország határának átlépése, a kik az utlevélén kívül az Európán túl fekvő kivándorlási hely végállomásáig érvényes vasuti, illetve hajójegy, vagy pedig ezen ut megtenetéséhez szükséges készpénz birtokában vannak.

Ilyen körülményeknek megfelelni nem képes, valamint gyalog és szekereken átutazó kivándorlók ott, a hol utóleretnek, feltartóztatandók és Romániába visszatolonczolandók.

Utasítom a törvényhatóságokat, hogy jelen rendeletem végrehajtásáról saját területén szigorúan intézkedjék és hogy az átbocsátott kivándorlók is utirányukat meg ne változtassák és ha mégis megtennék, azok az illetékes közg. hatóságok által vagy a továbbutazásra kényszeríttessenek, vagy, a mennyiben erre szükséges költséggel nem bírnának, Romániába visszatolonczoltassanak.

Budapest, 1900. évi július hó 25-én.

A miniszter meghagyásából

Dr. Selley,
min. tanácsos.

A rendeletet valamennyi törvényhatóság-nak megküldték. *Aradváros* és a megye törvényhatóságaihoz ma érkezett meg.

(A kik elmenekültek.)

Főnt elmondottuk a nagyváradai eseményeket. *Budapesti* tudósítónk a fővárosban maradt másik két csoportról az éj folyamán az alábbiakat táviratozza:

Említettük, hogy azt a csapatot, a mely tegnap este érkezett a keleti pályaudvarba Predeál felől, a rendőrség a Mosonyi-utcai tolonczházban helyezte el. Az üldözött kivándorlók itt töltötték el az éjszakát, mind a 120 intelligens ember: papok, orvosok, tanárok és kereskedők.

Ma reggel ezek nagyobbreszt igazolták magukat, előmutatták utlevelüket és pénzüket, minek következtében a rendőrség megengedte, hogy elutazzanak *Budapestre*. El is utaztak a legközelebbi vonattal.

(Kanadába szabad az út!)

A *Hildegard* hajón Orsova felől jött másik nagy karaván az éjet a budai oldalon, a szabadban töltötte el. Ma reggel áthúzták őket a pesti partra, szemben a Vigadóval. A korzón egész nap óriási közönség hömpölygött s részvételt nézte a hazátlan, üldözött embereket.

A rakparton óriási vászon-sátrat állítottak fel, itt tanyáztak a romániai zsidók. Az izraelita hitközség megvendégelte őket, jótékony adományokat is kaptak, a betegek pedig orvosságot.

Időközben magánuton az az értesülés jött, hogy a kanadai kormány meggondolta magát s az életerős, fiatal menekülteket szívesen látja, ha ott letelepülnek.

A mint ennek híre ment, rögtön egy bizottság alakult és azonnal hozzálátott működéséhez, egybegyűjteni a kivándorlásra szükséges összeget. 60,000 koronára volna szükség. A bizottság, melynek élére *Sándor Pál* állott, a holnapi lapokban adakozásra fogja felszólítani a közönséget.

Sándor Pál kijelentette, hogy a mennyiben nem gyűlik össze a kellő pénz, a hiányt saját vagyonából fogja pótolni.

A menekült zsidókat egész nap adományokkal látták el. Egy kalapos 350 drb. kalapot osztott ki közöttük.

(Egy csunya epizód.)

A *Sándor Pál* elnöklete alatt működő bizottság a *Bristol* szálló kávéházában jött össze tanácskozni, mivel ez a hely legközelebb esett az üldözött zsidók tartózkodási helyéhez.

A kávéház tulajdonosa, egy *Ilics* nevű temesvári születésű szerb ember, midőn meghallotta, hogy odabent a menekült zsidók ügyéről tárgyalnak, berontott és tele tüdőből ezt kiáltozta:

— Nem engedem meg, hogy az én kávéházamban a zsidók érdekében beszéljenek... *Takarodjanak ki az urak!*

A goromba, durva kávé szavait óriási megbotránykezés követte. *Ilics* urat rendreutasították, magyarosan le is hordták, aztán pedig a bizottság más lokalitásba távozott.

(Három napi pardon.)

Tegnap úgy volt, hogy a Budapesten megrekedt zsidóknak ma este vissza kell utazniuk Orsovára, illetve a román határra.

Vázsonyi Vilmos dr. és *Fejér* dr. ma délután felmentek a belügyminiszteriumba, hogy ott halasztást eszközöljenek ki. Az uraktól *Gulner* Gyula államtitkár, a belügyminiszterium vezetője fogadta, a ki megegyeztetve, hogy a romániai zsidók három napig Budapesten maradjanak ha a zsidó hitközség élelmezésükről és elhelyezésükről gondoskodik, mert a *Hildegard* hajónak a mai nap folyamán vissza kell menni Orsovára, azon tehát tovább nem lehetnek.

Weisz Mór és *Jakab* felajánlották a soroksári uton lévő üres gyárukat a menekülők részére. Este 8 órakor ide költöztek a szerencsétlenek. A férfiak gyalog, négyes csoportokban mentek rendőri kísérettel, a nőket, gyermekeket kocsin vitték. Három napig tehát az üres gyárban talál menedéket a hazátlan karaván.

Neumann Ede halála.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 28.

A Kaltenbachban elhunyt *Neuman Ede* a *Neuman Testvérek* cégvezető beltagjának holttestét holnap hozzák haza. A temetés is holnap, vasárnap délután 5 órakor lesz a cég gyári telepéről, honnét a koporsót az izraelita temetőbe fogják vinni. A család gyászjelentése így hangzik:

Az alulírottak fájdalomtól megtörtén jelentik szeretett testvérüknek, nagybátyjuknak és rokonuknak, *Neuman Ede* urnak, a *Neuman testvérek* aradi és bécsi cég megalapítójának és beltagjának, az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósága, valamint Arad szab. kir. város törvényhatósága tagjának, a Vidéki malomiparosok országos egyesülete elnökének stb. stb. az 1900. évi július hó 25-éről 26-ára virradó éjjelen Kaltenbachban bekövetkezett hirtelen elhunytát. A drága halott földi maradványai 1900. évi július 29-én délután 5 órakor fognak Aradon a *Neuman Testvérek* cég gyári telepéről az aradi izr. temetőbe kísértetni és ott örök nyugalomra tétetni. Béke hamvaira! Aradon, 1900. évi július hó 28-ikán. özv. *Friedman Farkasné* szül. *Neuman Rozália*, *Neuman Adolf*, *Neuman Dániel*, testvérei. *Neuman Dánielné* szül. *Fürst Mária*, sógornője. *Tauber Rudolfné*, szül. *Neuman Jeanette*, *Neuman Samu*, Ifj. *Neuman Adolf*, *Neuman Ignác*, *Polák Ernőné*, szül. *Tauber Margit*, *Neuman Alfréd*, *Polák Ernőné*, szül. *Neumann Gizella*, *Neuman Richárdné*, szül. *Neuman Adél*, *Neuman Klára*, *Neuman Margit*, *Neuman Károly*, *Tauber János*, *Friedman Lajos*, *Friedman Ede*, *Friedman Ignác*, unokaöccsei, unokabugai és a nagyszámu rokonság.

Külön gyászjelentést bocsátottak ki a cég tisztviselői is:

A *Neuman Testvérek* aradi cég tisztviselői melyen megrendülve jelentik, hogy szeretett főnökük *Neuman Ede* ur, a *Neuman Testvérek* cég megalapítója, annak beltagja és seniora, az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatóságának, valamint Arad szab. kir. város törvényhatóságának tagja, a Vidéki malomiparosok országos egyesületének elnöke stb. stb. az 1900. hó július 25-ikéről 26-ikára virradó éjjelen Kaltenbachban hirtelen elhunyt. A drága halott hült tetemei 1900. évi július hó 29-én délután 5 órakor fognak Aradon, a *Neuman Testvérek* cég gyári telepéről az izr. sírkertbe kísértetni és ott örök nyugalomra tétetni. Áldás és béke poraira. Aradon, 1900. július 28-án.

A kereskedők köre mai igazgatósági gyűlésén *Tedeschi Viktor* elnök lendületes szavakban emlékezett meg *Neuman Ede* pártoló tagnak, a kör iránt mindig tanusított jóakarataról. Elhatározta az egyesület, hogy az elhunyt emlékezetét jegyzőkönyvileg megörökíti, a családnak részvétét átiratilag kifejezi, a körhelyiségébe gyászlobogót tétet és gyászjelentést ad ki. A jelentés a következő:

Az „Aradi Kereskedők Köre” mély megilletődéssel tudatja *Neuman Ede* pártoló tagjaoak folyó hó 26-án, reggel 5 órakor, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 29-én, délután fognak, *Neuman Testvérek* gyári telepéről, az izr. sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Áldás és béke porai fölött! Arad, 1900. évi július hó 28-án. Az elnökség.

A temetkezésen résztvevők számára lovasuti kocsik az *Andrényi Károly* és fiai cég vaskereskedése előtt d. u. fél 4 órakor, bérkocsik pedig a Széchenyi-utca sarkán (Hungária

kávéház előtt) d. u. 4 órakor fognak várni, a közuti vasutársulat tudatja, hogy a *Neuman Ede* vasárnap délután végbemenendő temetkezése alkalmával közlekedő különkocsik miatt a rendes délutáni fél 4, fél 5 és fél 6 órakor a vasuti indóháztól Buzsákba induló kocsí nem fog közlekedni.

Leipziger Vilmos budapesti gyáros a boldogult *Neuman Ede* ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 50 koronát az árvaháznak, 25 koronát az izr. nőegyletnek és 25 koronát a népkonyhának adományozott.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi pinczér-egylet 50 éves jubileumát rendező bizottság és a vendégszeret asztaltársaság hétfőn f. hó 30-án tartja értekezletét *Gömöri Gyuláné* vendéglőjében, hová az érdekeltek tisztelettel meghívattak. Az elnökség.

(*) Asztaltársasági ülés. Az aradi II-ik kerületi jótékonycélú fillér asztaltársaság folyó évi július hó 29-én vasárnap este 8 órakor rendkívüli értekezletet tart.

Szélhámos író-médium.

(Leleplezett szellemidézők.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 28.

Szegeden — mint levelezőnk jelenti — napok óta szenzációs esetről suttognak. Először csak sugva-bugva szállt a hír, melyről ma nyilvános helyeken, társaságokban is eléggé fönnhangon beszélnek.

Arról szól a nóta, hogy egy ügyes spiritizista milyen mesteri módon kerítette hatalmába a szegedi társaság egyik kedvelt, vagyonos tagját, akitől aztán szép hasznot húzott. A mi emberünk a sikert a természetfölötti erők összejárására építette.

Amikor a busás hasznokra vetette ki hálóját az ügyes spiritizista, nem megbízhatatlan élő emberekkel szövetkezett, akik nem képesek titkot tartani, hanem földfeletti lényekkel állt cimboraságba:

Az eset a következő:

Szegeden egy előkelő család házában hónapok óta találkoznak már a város mindazon uri emberei és asszonyai, akik szellemidézőssel foglalkoznak. A spiritizmust sportszerűen üzik, szórakozásból. Volt asztaltánczoltatás, forintmozgatás és a szellemeknek más módon való idézése. Később a szellemidézés magasabb fokozataiba kívánczoltak. Ugy kívánták, hogy a szellemek manifesztációja ünnepélyesebb, természetfölöttibb legyen. Ezt pedig csak médiumok által lehetett elérni.

Tudni kell, hogy a spiritiszták épp úgy dolgoznak médiummal, mint a hipnotizőrök. A médium különféle. A szegedi uri társaság ugynevezett író-médiumot keresett, mivel azzal legtökéletesebben megy a szellemidézés. Találtak is egy ilyen egyént, akiről most azt mondják, hogy a szellemidézővel busás hasznot hajtott magának.

Az író médium nemcsak külső megjelenésével, de imponáló összeköttetésekkel is dicsekedett. A házi szelleme senki más, mint *mis-ter Fox* amerikai fogorvos.

Egy este együtt ül a társaság. A mélységes csendben, a lámpa tompa világossága mellett, az emberek csendesek. Lélekzetüket visszafojtják. A szemek ideges feszültséggel szegődnek a médiumra, aki kábultan; akarat nélkül ül az asztalka mellett, melyen kísértetiesen villog a fehér papiros lap.

A médium tránszba esett. A szeme üvegesen a levegőbe mered és a karja idegesen rángatózik, mire az író-ón villámgyorsan leírja a szellem nyilatkozatait.

— Ki Ön?
 — A házi szellem.
 — Kicsoda?
 — Mister Fox, Amerikából.
 — Méltónak tart ön engem, hogy nekem nyilatkozzék?
 — Igen.
 — Van önnek valami kívánsága?
 — Van. Akarom, hogy önt a házi ur tizenöt forint havi fizetéssel a fiához nevelőnek fogadja.

A médium most fölébredt. A papiros-lap kézről-kézre járt. A vendégek meghatottan kezét szoritották a médiummal, aki másnap nevelője lett a háziur fiának.

Ám a szellemidézőket is megszállja a hitetlenkedés, ezért az író-médium, nehogy kételkedjenek összeköttetéseiben, Amerika valamelyik városától megkérdezte, létezik-e ott bizonyos Fox fogorvos. Néhány hét múlva megjött a válasz, amely bizonyította hogy Fox nevű fogorvos csakugyan létezik ott.

Csudálatot és megdöbbenést keltett a médiumnak az a bejelentése, melyet az amerikai fogtechnikus által tudott meg, hogy t. i. őt „váratlan” esemény fogja érni.

És ime, néhány nap múltán a lapok hasábos tudósításban irták meg, hogy N. N. urnak olyan baja esett, melynek majdnem áldozatul esett. A társaság megdöbbenéssel olvasta a hirt. Még nagyobb volt a megdöbbenés, mikor a médium jelentette, hogy balesete miatt nem jelenhet meg.

A médium folyógyógyulása után újra elment a szeánszokra. Most azzal a csudával lepte meg a társaságot, hogy külön-külön megjeleníti mindenik szellemét, úgy, hogy lefotografálhatják.

Egy fényképező-készüléket szereztek, de a szellemek nem akartak „ülni.” A társaság spiritiszta hite még nem volt olyan erős, hogy ilyen kitüntetést megérdemelt volna. Csak mister Fox ígérte meg a testben való megjelenést. De bizonyos föltételek nélkül ő sem akart a gép elé ülni. Attól aggódott, hogy a médium anyagi gondolataiban nem tudja a gondolatait ő reá úgy irányítani, hogy az eksperimentum sikerüljön. Ennek pedig ő, a szellem ki nem teheti magát.

— Hogyan meneküljek bántó gondolataimtól? — kérdezte a médium.

— A zene vigaszt ad a bánkodóknak. Zongorázzál.

— Nincs zongorám.

A szellem megharagudott.

— Van elég pénze a házigazdának. Vegyen ő zongorát.

A szellem akarátát teljesíteni kellett. Vettek a médiumnak ötszáz forintot egy zongorát.

De a gondok még ezután is gyötörték. A szellem most is tudott tanácsot adni. A tanács az volt, hogy adjon a házi gazda a médiumnak ötszáz forintot. A házigazda megtette.

De a médium most sem volt teljesen nyugodt. Egy brilláns gyűrű kellett neki. A házigazda a brilláns gyűrűt is megvette.

A társaság gyanakodni kezdett, mert a médium nem váltotta be azon ígérését, hogy a szellemeket és az elhunyt kedves atyafiakat lefotografálja. Figyelni kezdték a médiumot s lassankint föllázadtak miszter Fox amerikai fogtechnikus ellen, mert olyan bőkezűsége birta a házigazdát, aki végre belátta, hogy megvan károsítva, ügyvédhez folyamodott az iránt, hogy az író-médiumtól, hogy kaphatná vissza a neki adott tárgyakat.

Két lövés — két emberélet.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 28.

Napjában százszor ráolvassák a csintalan gyerekekre, hogy „kés, villa, olló — nem gyerek kezébe való.” Pedig a felnőttek oktatására is csinálhatnának és mondhatnának intő versezteket, mert a játéknak és különösen a puskával való játéknak sokszor veszedelmes vége van még a felnőtteknél is.

Ma két esetről adnak hirt tudósítóink, mind a kettőben egy-egy élet volt a fegyverrel való játék ára. Az egyik itt történt *Aradmegyében*, Világoson, a másik Budapest közelében.

(Az agyonlőtt szerető.)

Barbuovics Tódor világosi lakosnak *Rácz* Stefán nevű, ternovai illetőségű 19 éves kocsisa reggel gazdája parancsára a szőlőbe készült menni. Elindulás előtt bement a szobába, hogy a tarisznyájába délre eleséget rakjon. A szobában találta *Csizmás Szavetát*, a 16 éves szolgálóleányt, a ki épen fészülködött.

A kocsis vonzalommal viseltetett a leány iránt és enyelegni kezdett vele. Levett a falról egy rozsdás fegyvert és tréfából czélozgatott reá. Abban a hitben volt, hogy a fegyver egyik csőve sincsen megtöltve. Fölhuzta a fegyver mindkét kakasát s meghuzta az egyik ravaszt. Arra a csőre a fegyver nem volt megtöltve s így a lövés csak egy kis ártatlan koppanás volt, a leány azonban mindamellett megijedt és könyörgött a legénynek, hogy vigyázzon, mert baj lehet a játék vége.

A kocsis elnevette magát és meghuzta a másik ravaszt, de ekkor hatalmas durranás rázta meg a levegőt s a *golyó a leány szájába ment*. *Csizmás Szaveta* szó nélkül lerogyott a székről és *menten meghalt*.

A kocsist, aki tettét keservesen megbánta, a csendőrség nyomban letartóztatta és bekísérte a világosi járásbírószobáiba.

(A lelőtt kis diák.)

A napokban súlyos sebekkel vitték a fővárosba *Reichenbach* József 13 éves tanuló a vidékről s beszállították a Rókus-kórházba. Itt azután elmondta, hogy odahaza egy szabólegény apja lakásának egyik faláról levett egy fegyvert, s rásütötte, hogy ezzel megijeszze. A puská nem sült el.

Erre a szabólegény levette a másik puskát, de szerencsétlenségére az jól talált, és a sörtekek a fiut több helyen, különösen gerincz-agyát érték. A szerencsétlen fiu több napi kínos szenvedés után ma *meghalt*. — Holttestét bonczolás végett beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

Szerelm a sírig és a síron túl.

— Mindennapi történet. —

Arad, július 28.

A férfi és a leány beszélgetnek:

— Szeretsz?

— Kimondhatatlanul.

— Szíved minden dobbanása az enyém?

— Tied, tied vagyok.

— Örökre?

— Változatlanul.

— Elhiszem. A tekinteted bizonyítja. De mondd csak...

— Mit mondjak egyetlenem?

— Mit tennél, ha most meghalnék?

— Miért e furcsa kérdés?

— Ne térj ki; felelj.

— Meghálnék... Föbelőném magamat. És te, ha én meghálnék...

— Mérget innám, mely úgy izlenék ajkamnak, mint a méz.

— Nem lennél gyáva ehhez?

— Milyen kérdés... Te vagy mindenem, csókolj meg: szomjazom.

— Itt... egy, kettő, nyolcz, tíz, száz...

— Tovább, tovább. Leheld belém lelkedet.

— Boldog vagy?

— A mennyire ember csak az lehet. Ölelésed fél örületbe, csókod a mennyekbe visz. Érzékeim zsibognak, a tárgyak, a színek, a hangok összegomolyodnak előttem; kábulok...

— Ah! az én lelkem ismeretlen világokban röpdes. Ha ilyen szép az élet, örökké szeretnék élni: veled... Ah, milyen borzasztó a halál...

— Minek beszélni a halálról? Csak most kezdünk élni, édes. Életem legboldogabb perczei ezek...

— Igazat beszélsz...

— Szemeimre homály borul, érzem szíved dobogását, de nem látlak már üdvöm, boldogságom!

— Nekem szárnyaim nőttek és emelkedem, fel, fel, a magas ürbe, a halhatatlanság felé...

— Testem mozdulatlan, de érzem mint ragadsz magaddal a végtelenbe. Mindenem, meghalnék nélküled...

— Eldobnám magamtól az életet, ha hűtlenül elhagynál...

Hat hónap múlva az elvált férj így szólt egy barátjához:

— Eh, ne beszélj nekem arról az aszszonyról többet: együgyű, ostoba liba!

A menyecske pedig egy barátnőjéhez így:

— Milyen kiállhatatlan, unalmas ember! Ásitok, ha csak rá gondolok is!

HIREK.

— **Eljegyzés a királyi házban.** A mai „Budapesti Közlöny” jelenti: *Péter Ferdinánd* főherceg ur ő császári és királyi fensége, ő császári és apostoli királyi Felségének beleegyezésével jegyet váltott *Mária Krisztina* szicíliai Bourbon hercegnő ő királyi fenségével, *Alfonz* szicíliai Bourbon herceg casertai gróf és *Antónia* szicíliai Bourbon hercegnő ő királyi fenségek leányával.

— **A kegyelmes asszony tárczája.** Mély és termékeny hatása volt annak a cikknek, melyet ez év elején *Hegedűs Sándorné*, kereskedelemügyi miniszterünk fenköltlelkű neje a magyar iparpártolás érdekében egyik lapban közzétett. E cikk adta ki ugyszólván a honi ipar pártolásának jelszavát. És hogy mily széleskörű mozgalomnak volt a megindítója, azt ma már üdvös eredményeiben láthatjuk. A kereskedelemügyi miniszter a múlt hetekben családjával együtt bejárta a Székelyföldet, melynek szülötte. Ennek az utazásnak bizonyára szintén eredménydus hatása lesz a székely házi iparra nézve, melyért a kereskedelmi miniszter különösen meleg érdeklődést tanusít. A miniszter neje a *Magyar Szalon* július 1-én megjelenő számában érdekes epizódokat örökít meg erről a szép utról és sok meleg szeretettel emlékezik meg a Székelyföldről. És mint igaz magyar honleánynak az erdélyi fürdők természeti szépsége mellett szemébe ötlük azok gyér látogatottsága is. Meleg szózat ez az ő cikke a külföldi fürdőket járó magyarokhoz, hogy vessék tekintetüket Erdély bérczes havasaira és csodás fürdőire, melyek úgy természeti szépségükkel, mint gyógyerejükkel fogva vetekednek a külföldi divatos fürdőkkel. A

M. Sz. szerkesztőjének szíveségéből a kegyelmes asszony cikkét mi már mai lapunk tárcájában bemutatjuk olvasóinknak.

— **Hódolat a királynak.** Görz város községtanácsa a mai rendkívüli ülésén egyhangulag elhatározta, hogy ő felségének 70. születésnapján hódoló-feliratot nyújt át, azonkívül pedig az ő felsége nevét viselő városi sinylőkháza alapja javára 10.000 koronás alapítványt tesz.

— **Aradváros kölcsöne.** Megírtuk mai lapunkban, hogy Aradváros 200.000 frt törlesztéses kölcsönt szándékozik felvenni a honvédlaktanyánál szükséges építkezés és átalakítás költségeire. A város az osztrák földhitelintézethez fordult, mely azonban a kölcsönt tudvalevőleg megtagadta. Mint értesülünk, *Sallacz Gyula* kir. tanácsos, polgármester közbenjárására a város a *Mayyar Jelzálog Hitelbank*-tól kapja meg a kölcsönt, amire ez a pénztétel már tett is ajánlatot. A Hitelbank 93-as árfolyam szerint 5 és négytized perczentért ajánlotta fel a 200.000 frtos kölcsönt, amely után tehát a kamat 5.54 lesz. Ebben a kölcsönügyben Aradváros pénzügyi bizottsága f. hó 31-én, kedden délután gyűlést tart, melyen határozni fog a Jelzálog és Hitelbank ajánlata fölött.

— **Vilmos császár a magyarok elődeiről.** Vilmos császár nagyhatású beszédet tartott Kínába induló három német hadihajó legénységéhez s e beszédben egyik hasonlata a magyarok elődeiről: *Atilla* hun királyról és népéről is megemlékszik. A hasonlat így szót:

— Miként ezer évvel ezelőtt a hunok *Atilla* uralkodása alatt oly nevet szereztek maguknak, a melyet mai napig fönntartottak a mondák és a mesék, úgy a németek is oly színben tűnjenek föl a kínaiak előtt, hogy soha egy tekintettel se merjenek többé minket megsérteni!

— **A pályaudvar kibővítése.** Az aradi pályaudvar kibővítésével tudvalevőleg a simándi-utnál *Jelső átjárót* akarnak emelni. Ennek építésére a tanács mai ülésén megadta az engedélyt.

— **Aradi mozdonyok Szerbiában.** A szerb kir. államvasut a *Weitzer* János-féle aradi vaggongyártól most vett át 10 tehervonati és 4 gyorsvonati mozdonyt. Együttal ugyane gyárnál nagyobb számú vaggont rendelt.

— **Népgyűlés a Romániai zsidók miatt.** Budapesten, mint tudósítónk telegrafálja, a radikális független néppárt című új politikai egyesület holnapra népgyűlést hirdet, a melyen a magyar kormánynak az üldözött romániai zsidókkal szemben tanúsított embertelen bánásmódjáról fognak tárgyalni. A népgyűlés az Új-vásártéren lesz.

— **Az arad-békési új esperes.** Korai volt az a hír, mely bejárta a lapokat, s azt jelentette, hogy *Koren Pál* utóda az arad-békési esperességben *Frint Lajos aradi* ev. lelkész lesz. Az egyházakban már mindenütt megtörtént a szavazás s bár a hivatalos összeolvasás csak augusztus elsején lesz, már most nyilvánvaló, hogy *Csepreghy György* csabai lelkészre 18, *Frint Lajos* aradi lelkészre 8, *Koren Pál*ra 2 szavazat esett. Tehát *Csepreghy* lesz az új esperes, aki népszerű derék pap s hivatta lesz az egyházmegye békéjét helyreállítani.

— **A városok kongresszusa.** Győr városa a városok kongresszusának határozatáról szóló jegyzőkönyvet ma küldte meg Aradnak.

— **A hőség áldozatai.** A napok óta tartó rekkenő hőségnek minden napra jut betege. Ma megint két ilyen esetről ad hírt budapesti tudósítónk. *Berberich Károly* morzsai szül. 43 éves lakatos az egyik, a ki az államvasutak északi főműhelye előtt esett össze, a másik pe-

dig *Nánási Lajos* cipészsegéd, a ki a dohány-utcza 69. sz. a levő ház előtt esett össze. Mind a kettőt a nap-szúrás tünetei között vittek a Rókus-kórházba. — *Triesztből* jelentik, hogy ott ma árnyékban 35 fok volt a hőség. Sok ember napszúrást kapott, a mibe többen belehaltak. — *Párisból* azt táviratozzák, hogy ma újból negyven ember kapott napszúrást, a kik közül tizenöt meghalt.

— **A függetlenségi párt szervezése.** Tegnap este a főváros számos függetlenségi polgára értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a függetlenségi pártot Budapest minden egyes kerületében szervezik. A szervezést akép kezdik meg, hogy minden egyes kerületben lesz a pártnak állandó gyülekezési helye, ahol a hónapnak meghatározott napján az elvtársak feltalálhatják egymást. A kerületi szervezkedéseknek az illető kerületbeli polgárok által való megindítására előkészítő bizottság választatik, amely jogosítva van magát kiegészíteni.

— **Jegyzőválasztás Meggyes-Egyházán.** Az ujon alakított meggyes-egyházai jegyzőséget ma töltötték be választás útján, a melyet *Jank János* eleki főszolgabíró vezetett. A képviselőtestületi tagok egyhangulag *Vermes Alfréd meggyes-bodzási* jegyzőre adták szavazatukat, kinek helyét közelebb szintén betöltik.

— **Lemondó alelnök.** *Niedermann Gyula* dr., az igazságügyi orvosi tanács alelnöke, benyújtotta ezen állásáról való lemondását.

— **Eltűnt borkereskedő.** *Goldberger Sámuel* végül helyi születésű 49 éves budapesti borkereskedő a Madách-utca 30. sz. a levő lakásáról eltűnt. Az egyik fővárosi szanatoriumba indult, de azóta nyoma veszett. Miután pénz is volt vele, hozzátartozói attól félnek, hogy valami baja esett. A rendőrség nyomozza.

— **Ajándék-villa a német trónörökösnek.** Vilmos német császár — mint Berlinből jelentik — a trónörökös számára megvásárolta „*Frigyes király*” villát Bonnban.

— **Szocialista gyűlés a kávéházban.** A napokban egy egész csomó folyamodás történt egy népgyűlés megtarthatása ügyében, mely azután végül elmaradt, most pedig mások egy aradi kávéházban akarnak szocialista gyűlést tartani. *Schwarz Lajos*, *Frankl Manó* és *Süvegi József* holnap, vasárnapra kérték engedélyt a gyűlés összehívására s a következő programot terjesztették be:

1. A hatóság erőszakoskodása.
2. Jog, törvény, igazság.
3. Mit akarnak a szocialisták?

A kapitányi hivatal, az első két pont törlése mellett, a városháza kistermébe engedte meg a gyűlés összehívását. A folyamodók e határozat ellen felebbezést adtak be a polgármesterhez.

— **Egy veterán tanítóról.** Szegedi lapok írják: Egy érdemes öreg tanító adta be a mai napon állásáról való lemondását a községi iskolaszékhez. Egy királyi kintüntetést nyert ősz pedagógus, *Vass Mátyás* szegedi tanító. Negyvenkét esztendő szolgálta s ebből tizenhármat Szegváron, huszonkilenczet Szegeden. Tagja a Dugonics-Társaságnak, elnöke a csongrád-megyei tanító-egyesületnek s mint író is szép sikereket ért el a tanügyi munkásságával. Nyugalomba vonulásának agg kora az indító oka. Kívánjuk, hogy sokáig élvezze jó megerdemelt pihenését.

— **Kardlapozó honvédkapitány** Botrányos jelenetnek voltak szemtanúi tegnap délelőtt 11 órakor a nagyváradiak. Néhány század honvédség jött haza gyakorlatról a fő-utczai kaszárnya felé. A mint az Apolló-épületnél befordultak a Fő-utczára, épen a Rimanóczy szálloda kocsija ment ki a vasúthoz. Egy főhadnagy rákiáltott a kocsisra, ki ijedten megállott az uttesten. Majd jött lovon egy kapitány s éktelen káromkodások közepette kihuzott kardjával jól ráhuzott a szegény kocsisra s egy szembejövő rendőrt pedig csunyan összeszidott, hogy miért nem

csinál rendet. A polgárok fel fogják jelenteni az esetet az ezredparancsnokságnak.

— **A pinczér-jubelium emlékkönyve.** Az aradi pinczerek segély- és elhelyező-egyletének ötven éves jubileumára, melyet szeptember 13-án ünnepelnek, tartalmas, érdekes könyvet szerkesztett *Szathmáry Zoltán* hírlapíró, és *Dukasz Vilmos* a pinczerek országos nyugdíj egylete aradi fiókjáak titkára. A könyv az aradi pinczér egylet történetét megalakításától kezdve ügyes csoportosításban tárgyalja; szépen ír arról, mint lett az egyesület nyelve a németből magyarrá; majd miként alakult át szervezetében az 1892-ik évben, mikor az aradi pinczér betegsegélyző és temetkezési egylet elnevezését a mostani névre változtatta. Sikerként fényképekben mutatja be a munka az elnökség, a választmány, továbbá az orsz. nyugdíj-egyesület vezetőségét. A könyv kiállítása, a tartalomhoz illően, díszes.

— **Vilma királynő eljegyzés.** *Amsterdamból* jelentik, hogy *Vilma* királynő augusztus 31-én, születésnapján fogja eljegyzését kihirdetni.

— **Új ügyészi megbízott.** Az igazságügyminiszter *Petrovits Mihály* battonyai lakos, ügyvédjelöltet a szegedi kir. ügyészség kerületébe, a battonyai kir. járásbíróság mellé, ügyészségi megbízottul rendelte ki.

— **Botrány Ós-Budavárán.** Az éjjel ismét nagy botrány volt Ós-Budavárán. B. földbirtokos összeveszett Sz. fővárosi ügyvéddel. A dolognak az lett a vége, hogy az ügyvéd a földbirtokost úgy fejbe vágta ölmos botjával, hogy menten összeesett. A sebesültet dr. *Raisz Aladár* rendőrorvos kötözte be. Az ügynek a törvényszéken kívül még a lovagiasság terén is folytatása lesz.

— **Eljegyzés.** *Kaufman Sándor*, a Milkó Vilmos és fiai szegedi fa-nagykereskedő cég hivatalnokja eljegyezte Aradon *Iritz Ella* kisasszonyt.

— **Lopás miatt letartóztatott grófnő.** A *Petit Bleu* egy távirata különös esetet jelent. Azt adja hírül, hogy New-Yorkban letartóztaták *Festetits Rudolfiné* grófnét, a híres utazó nejét. A grófnét bevádolta egyik barátja, hogy *fülbevalóját ellopta* és eladta. *Festetitsné* azzal védekezik, hogy ő a függőket kölcsön kérte, de tőle ellopták. Hogy ki, fogalma sincs róla. A különös ügyben a vizsgálat folyik.

— **Hercegből pap.** *Stockholmból* jelentik, hogy *Bernadotte* herceg, *Oszkár* király második fia, aki *Munk* Ebba udvarbölgygyel lépett házasságra, most mint vándorpap járja be a világot. A herceg ez idő szerint a norvég Lapplandon van. Különösen a legszegényebb vidékeket keresi fel, a hol a népnek szónokol és emellett informáltatja magát a lakosság viszonyai felől.

— **Lázár Ernő meghalt.** Temesvárról jelentik, hogy *Lázár Ernő* megyei alügyész, volt lippai ügyvéd, tegnap 49 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. *Lázár Ernő* egy ízben országgyűlési képviselő is volt, a mikor a lippai kerületet képviselte. Ő volt a hírhedt szentendrei képviselőválasztás vizsgálóbiztosa.

— **Inkvizió Sajó-Petriben.** Nem mindennapi kegyetlenséggel elkövetett brutális tartja izgatottságban a kis S.-Petri lakóit, *Jobbány János* ottani gazdának napokkal ezelőtt elveszett egy vizes ponyvája, melyek ellopásával *Dudás Mártonné* gyanúsította. Midőn tegnap a reggeli órákban *Dudásné* a mezőre akart menni *Jobbány Jánosné* többet magával az uton feltartóztatta s követelte tőle az elveszett ponyvát. A szegény asszony tiltakozott az alaptalan gyanúsítás ellen, mire *Jobbányné* a vele volt asszonyok segítségével egyszerűen nyakon ragadta a teljesen védtelen asszonyt s a földön vonszolva a falu bírójának háza elé vitte, s ott egy rudallóköttel az utcán levő fához kötötte és minden néven nevezendő kínzások s ütlegetések között fogta vallatni az asszonyt. Később odaérkezett *Jobbány János* is, aki a legbrutálisabb módon segédkezett a szerencsétlen öreg asszony megkínzásában. Először arcul vágta a fához kötözött asszonyt, úgy, hogy orrán-száján kibugyant a vér, ez nem volt elég,

egy kerékkötő lánczczal kezét annyira összeszorította, hogy körmei közül is szivárogni kezdett a vér, ruháit leszaggatta s úgy állott ott a falu csufjára megbecstelenítve. Teljes *hat óra* hosszat volt a megkínzott asszony a fához kikötve, mely idő alatt erős belsérüléseket szenvedett, kezei kimentek a helyéből, s most élet-halál között lebeg. Csodálatos, hogy a falu népe mindezt tétlenül nézte és nem ment védelmére a halálra kínzott asszonynak.

— **Kaszárnyaégés Nagyváradon.** Ma este felé, mint tudósítónk telegrafálja, nagy tűzveszedelem fenyegette Nagyváradot. A huszárkaszárnya padlásán az *óriási hősegtől kigyuladt a széna* s a lángbaborult tetőzet az egész városrészt pusztulással fenyegette. Különösen az okozott nagyobb rémületet, hogy a padlásan *10,000 drb. töltény volt* s ezeknek fölrobbanása félelmes katasztrófákat idézett volna elé. A kaszárnya legénysége éppen fürdött, de a tűz hírére hazasiettek s a honvédekkel együtt hozzáfogtak az oltáshoz, a töltényeket pedig levitték a padlásról. Egy huszár oltás közben megsebesült.

— **Aradi mintára.** Kolozsvár két szabályrendelet ügyében fordul *Aradhoz*. A városi fogyasztási adópótlékok kezeléséről, továbbá a legeltetés és pásztorokra vonatkozó szabályrendeleteket kéri tanulmányozás céljából.

— **Az elhagyott gyermekek.** A hét éven aluli elhagyott gyermekek gondozására vonatkozó törvénynek két hátrányos eredménye van. Először az a rendelkezés, hogy a gyermekek illetőségi helye még a gondozásba való vétel előtt felkutattassék. Ez a rendkívül hosszas és nehézkes eljárás némely esetben majdnem illuzióriussá teszi egy-egy gondozásra szorult gyermek átvételét. A másik hátrány a közvetítő intézetek eljárásában van. Ezek a jótékony közvetítő intézetek a közigazgatási hatóságok megkérdezése előtt felveszik a gondozásra felajánlott gyermeket, holott sok esetben a felvétel szükségessége végett nem derül ki. A belügyminiszter most a törvényhatóságokhoz küldött rendeletében orvosolni kívánja a törvény e hiányait. E szerint jövőre a lelenz és teljesen elhagyott gyermekek azonnal felveendők, a mennyiben illetőségi helyük kikutatására tulajdonképpen csak hét éves korukban van szükség, mikor gondozásukat illetőségi helyük veszi át. A közvetítő intézetek eddigi módszerével szemben pedig a miniszter azt rendeli, hogy az elhagyatottságot kétségtelenül bizonyító esetekben történjék meg a felvétel. Ellenkező esetben az állam a költségeket nem vállalja el. A rendelet ma érkezett meg Aradváros és Arad megye törvényhatóságaihoz.

— **Öngyilkos kutya.** Ki ne hallotta volna hírét Hajdu-Bagosnak, melyet a rágalmazó nyelvek Kutya-Bogosnak csufolnak? Ez utóbbi nevét illetőleg azt tartja az adoma, hogy valamelyik borszük esztendőben egy hajdu-bogosi szőlőgazda, ki fősvény ember hírében állott, végtelenül megbotránkozott azon, hogy a szőlője egyik sorában télre lerakogatott fűrtökből alaposan be talált csemegézni inyencz kutyája. Sok találgatás után aztán, hogy hogyan lehetne megmenteni a bekebelezett faj-fűrtöket — egyöntetűleg határozta el a szüretelő kupaktanács, a dühös gazda elnöklése alatt, hogy ki kell a kutyát préselni, mert így bor is lesz, s a kutya is méltán lakol a kapzsiságáért. — Es úgy is történt...

Most is ilyen kutya históriáról beszélnek a rossz nyelvek, a mely a napokban történt szintén Hajdu-Bagoson. Az eset a következőképen esett, melynek drámai hőse Kovács Bálint öngyilkos kutyája, melyért az adót legjobb akarata mellett sem tudta kifizetni gazdája, ki olyan szegény, mint a bagosi templom egere s agglegény korára a Bodri volt minden vigasztalása. Tíz-szer-husor is hívták a vén embert a községházához, hogy fizesse ki komondoráért az adót, vagy pedig üsse agyon. Minek annak kutya, kinek semmije sincsen. A sok kellemetlenséget végre is megunta az érzékeny ember, sőt — mikor már az iskolás gyermekek is utána szaladva kiabálták, hogy „adós a Bodri, Bálint bá-

csi” — teljesen elkeseredett s haza érve magán ki-hallgatáson fogadta hűséges kutyáját s az eszmecserét azzal fejezte be az öreg, hogy azt a tanácsot adta Bodrijának:

— Legjobb, ha öngyilkos leszesz. Én már úgy is nemsokára meghalok.

Másnap reggel Kovács Bálint Bodrija tényleg ott függött a nagy eperfán, gazdája pedig sirva nézte a kiszenvedett állatot, mely egy levelet ka-gyott hátra nyakán a következő vallomással:

Nem tudtam adómat fizetni, becsület nélkül pedig nem akartam élni.

Ilyen a magyar ember, de kivált a kutya-bagosi, ki kutyáját mar fel is akasztja.

— **Füzy Ernőt letartóztatták.** Megírtuk, hogy a Mikló-Lázur községhez tartozó körjegyzőség lakosságának a fegyelmi alatt lévő jegyző, *Popeszkú* Mihálylyal folytatott háborújának ügyében *Ember Géza* vizsgálóbíró hétfőn a helyszínére utazott, hogy vizsgálatot tartson az e hó 5-én állítólag elkövetett hatóság elleni erőszak tényállásának kiderítése ügyében. A vizsgálat eddigi eredménye az, hogy a vizsgálóbíró *Füzy Ernőt letartóztatta*, mert hatóság elleni erőszak büntetével és azzal van vádolva hogy felbujtotta az egész tömeget a lázításra. A letartóztatott Füzy Ernőt tegnap délelőtt csendőrök vitték be Nagyváradra az ügyészséghez, hol vizsgálati fogságba helyezték.

— **Leégett papirgyár.** *Lipcséből* sürgőnyzik, hogy a nagy ascherslebeni papirgyár, mely *Gerson* tulajdonát képezi, ma éjjel *porrá égett*. A kár az *egy millió márkát* jóval meghaladja.

— **Ünnepségek Montenegróban.** Cettinijéből jelentik, hogy *Karagyorgyevich* hosszabb tartózkodásra odaérkezett. A herczeg a Niksicben tartandó templomszentelésen fog részt venni. Ez alkalommal Niksicben először fognak lövésnyt tartani.

— **Öngyilkos magánhivatalnok.** Tegnap, mint említettük a budapesti Stefánia-ut mentén levő kioszk mögött egy ismeretlen férfi föbe lőtte magát s szörnyet halt. A zsebében egy *Schlesinger* névre kiállított névjegyet találtak, a mire azután ma megjelent két fiatal hölgy a bonczoló intézetben, a kik a tetemnézőben *Wurm Jakab magánhivatalnokra* ismertek az illetőben. Elmondták, hogy egy gazdag bankhivatalnoknak a bátyja, de az öngyilkos elszegényedett, s ismerősei tartották benne a lelket. Tegnapelőtt járt egyik ismerősénél, a kitől egy fekete kabátot kapott, s ebben is hajtott a végre tettét. A látogatók arczáról is, meg a kabátrol is Wurmra ismertek, a ki a hajós-utca 5 sz. a. levő házban lakott, a hol nővérének trafikja van.

— **Asszony-vásár** Szinte látjuk, mint mosolyog olyik rossz csont férfi a bajusz alatt erre a gondolatra. Nem is volna utolsó dolog — eladni az asszonyokat. Hát bizony eladó csak akadna és talán vevő is. De ez a dolog, tudniillik az asszony-vásár éppenséggel nem tréfa-dolog ám. hanem megtörtént valóság. Baában történt a héten tartott országos vásáron, ahol, mint tudósítónk írja, két cigány is ron-totta a levegőt. Az egyik a feleségét árulta és akadt is vevője, aki az asszonyért lefizetett harminczhat koronákat. A másik cigány pedig a leányát vitte a vásárra és eladta harmincz koronáért. Ugy a vevők, mint az eladók meg voltak elégenve a vásárral, különösen az eladók, mit legjobban bizonyít az, hogy áldomásra betértek a korcsmába és a vételért az utolsó krajczárig elmulatták. Most aztán se pénz, se asszony, se leány — egy darab ideig. Mert hogy asszonyt kap a cigány megint, az több, mint valószínű. De, hogy lesz-e még egyszer asszony-vásár Baában, az már nem egészen bizonyos.

— **Letartóztatott vasuti ór.** Egy évvel ezelőtt vakmerő merényletet követtek el a szegedi üzletvezetőség területén, a gombosi pályaudvaron. Kétszer reá lőttek *Balázs András* pályafölvigyázóra és mind a két golyó közvetlen a feje fölött süvített el a vasuti alkalmazottnak. A gyilkos merénylet nagy izgalmat

keltett akkortájt Gomboson. Csendőrök járták minduntalan az állomást és nyomozták nagy erélylyel a gonosztevőt, aki megakartá ölni a pályafölvigyázót. A bűnösnek nem akadtak a nyomára s nagy későn a csendőrség is belefáradt a nyomozásba és a merénylet megfejthetetlen titok maradt. Az emberek egy ideig még beszéltek az esetről, s aztán elfeledték s akadtak egyesek, akik már nem is emlékeztek a merényletre. A bűnügyben most hirtelen váratlan fordulat állott be. A csendőrség megbolygatta a homályba szakadt ügyet, kibogozta a bűnügy szálat és kézrekerítette a merénylet *Borbély Mihály* gombosi vasuti ór személyében. Az ór tagadja a terhére rótt cselekményt. Akadtak azonban emberek, akik reá vallottak a vasuti órra, hogy az *100 korona jutalmat* ígért nekik, ha a pályafölvigyázót elteszik láb alól. A bérnyilkosságra azonban nem vállalkozott senki sem, mire a vasuti ór maga sütött revolvért a pályafölvigyázóra. A gonosz embert *Mihályfy Ferencz* és *Pojldhauser János* gombosi vasuti hivatalnokok jelenlétében kérdezte ki a csendőrség. A vallatás befejezése után a merénylet Zomborba szállították és átadták az igazságszolgáltatásnak.

— **Ismét német levelek.** A budapesti Ferdinánd-kaszárnyából mint tudósítónk telegrafálja német nyelvű átiratot küldtek a III. kerületi anyakönyvi hivatalba. Az anyakönyvvezető visszaküldte a levelet azzal, hogy az anyakönyvi hivatal nyelve a *magyar*. A hadtestparancsnokság erre jogorvoslást kereset a belügyminiszteriumban s a miniszter fölszólította *Halmos János* polgármestert, hogy utasítsa az I—III. kerületi anyakönyvvezetőket, hogy mivel a hadsereg nyelve a *német*, ne küldje vissza többé a levelet, hanem haladéktalanul intézze el a hadsereg kéréseit.

— **Nagy tűzvész Elesden.** Biharmegye virágzó városkája: Elesd, mint odaváló tudósítónk jelenti, komoly veszedelem előtt állott tegnap. Dühöngő északi szélben déli 12 órakor hirtelen megkondukt a vészharang s a tűzoltók riadó kürtszóval vonultak végig a főutcán *Oppe Gábor* pékmester háza elé. A pékműhelyben támadt a tűz, valószínűen vigyázatlanság következtében. A heves szél haragosan szórta a sziporkákat, s néhány perc alatt lángban állt az egész ház, mellékpéleteivel együtt. Atvágott a tűz innen a szomszédos házakra s a legmegfeszítettebb munka ellenére lángba borult csakhamar *Oppe Gábor* másik háza, továbbá *Vánek József* és *Szabó Béla* portája. A cserép födeles házak három istállóval, s ugyanennyi szinnel egytől-egyig leégtek. Emberfeletti munkát végzett az oltás körül *Mára István* csendőrszervező, ki a fölötté égő házakból egymásután mentette ki a butorokat. A veszedelmet két órán át tartó óriási munka után lehetett lokalizálni. A kár meghaladja a 10.000 koronát. A leégett épületek csak részben voltak biztosítva.

— **A részeg ember balesetei.** Megírtuk a napokban, hogy *Kovacsik János* részeg állapotban felöltözve a Marosba ugrott s ha nincs segítség a közelben, oda vész. Ma újra beugrott Kovacsik és ismét baj érte. Betört egy ablakot és karján *4 centiméter* hosszú és *jél centiméter* mély sebet ejtett.

— **Órult gimnázista.** Istenben boldogult nagyapánk idejében — sok egyéb mellett — az az áldás jutott az embernek osztályrészü, hogy ha testben betegeskedett is, legalább a lelke egészséges volt. Mert valamennyi testi baj összevéve nem oly rettenetes, mintha az érzés, gondolkodás székhelye megbomlik. Sajnos, a mai lóto-futó, élvezetek után lihegő kor egyáltalán nem törekszik e borzasztó csapásnak elejét venni. Pedig csakis preventive lehet gyógyítani, mert ha egyszer az emberi szem nem látta mechanizmusból kiesik az a bizonyos kerék, hiába a bánat, többet meg nem reperálhatja senki sem. Az apák bűneiért megbűnhődnek a fiuk. Rettenetes, igazság-

talán — de való. Tegnap este Kolozsárott játszódtott le egy ilyen tragédiának a végső jelenete, — Hogy mikor, hol indult meg ki tudja. Tizenhat éves gyermekemhez hívták a rendőrséget Négy markos legény s egy biztos ment érte. Mert nem lehetett birni vele. Mintha a csapás egész nagyságát sejtette volna a teste utolsó erejével tiltakozott ellene. S. Gusztáv hatodik gimnáziumi osztályu tanuló már régebb mutatkozott a tulságos ingerlékenység és idegesség nyomai. Tegnap aztán kitört rajta a végzet szomorú szárnya végkép, letörte a fiatal hajást, mely egy egész család öröme, büszkesége lett volna...

— **Proudhon özvegye.** A nagy francia filozófus özvegye néhány nap előtt halt meg Párisban 71 éves korában. Előkelő szalonjában a párisi társadalmi és művészeti élet minden kitűnősége megfordult. A nagyműveltségű asszonyról kevesen tudták, milyen körülmények között lett Proudhon felesége. Flégard Mariának hívták és szerény kis varróleány volt 1847-ben, mikor Proudhonnal megismerkedett. A fiatalok hamarosan összebarátkoztak, megszerették egymást és vagy 7—8 évig éltek együtt bohém módon. Akkor aztán Proudhon pénzhez jutott és megesküdt régi barátjával, akivel egész haláláig a legboldogabb házasságot folytatott. A kis varróleányból Páris egyik legműveltebb asszonya lett és általános tisztelet környezete egész életén át.

— **Adományok a Kossuth-szoborra.** Az Aradon felállítandó Kossuth-szobor céljaira ujabban a következő adományok érkeztek be: Barthos Domokos 5 kor., Koch Dániel 4 kor., Westman Zsiga, Czeiner Ignác, Grossman Bernát 2—2 kor., May Jakab 4 kor., Deutsch Bernát 10 kor., Kereskedelmi akadémia táncmulatsága 22 kor. 80 fillér, Varga István 1 kor., Singer Mihály, leánya menyegzőjéről 6 kor., Dóry Károly 5 kor., Dániel Péter 5 kor., Mayer Sándor 2 kor., Löwy Lipót 2 korona, Böhm Regina O-Szt-Anna, Menzer Weisz nász 11 kor. 20 fill., Erdélyi Antal zenekara 3 kor. 34 fill. Jokedv asztaltársaság vacsora és júliális 48 kor. 66 fill., Tóth András (Debreczen) 20 kor., Steinitzer Miksáné, Póhm nász Peregey 9 kor., Bauer Panker 1 kor., Fischer Elise 40 kor., Fischer Mór 1 kor., Tiszti Lajos 10 kor., Gyulay Istvánné 20 kor., Réthy Viktor 4 kor., Réthy Jenő 2 kor., Réthy Sárika 2 kor., Keppich Zsiga 26 kor., Kalmár Nándor 2 kor., Buday Nándorné 2 kor., Gaál Fülöp 2 kor., Póhm János 10 kor., Komlós Ferencz 5 kor., Erdélyi Antal zenekara 6 kor. 60 fill., Társaság 5 kor., Ravasz Imre gyűjtése 2 kor. 87 fillér, Weisz Imre 10 kor., Pajer Margit, Hanzel Gyula, Kardos Albert, Márton Julcsa, Bauer, Nagy, Rózsa Ignác, Vajda nővérek, Bergsmann nővérek 1—1 korona, özv. Svoboda Ferenczné 2 kor., Singer Mihály 1 kor. 40 fillér, Domsitz Ferencz, Eibenschütz Adolf, Schvarz József 50—50 fillér, Lübek Herman 59 fillér, Weisz Sarolta, Sossberger Sándor, Deutsch Ilonka, Strasser Béla 40—40 fillér, Bács Károly 32 fillér, Német René, Német Margit 30—30 fillér, Deutsch Izabella, Schossberger Fanny, Polnauer Ilona, Polnauer Frida, Lusztig Sándor 20—20 fillér, Domán Jenő (Miskolcz) gyűjtés 1 kor. 60 fillér, az Erdélyi Antal zenekara által rendezett júliálisból 37 kor., 42 fillér. külön gyűjtés egy mulatság alkalmával 5 kor. 40 fillér.

— **Fiume.** Tudósítónk írja, hogy az angol földközi tengeri csapat nagymennyiségű élelmiszert látta el magát Fiumében, mint liszt, cukor, bor és mintegy ezer láda Pfau-féle Quarnero Brandy, továbbá különböző ásványvizekkel. Másnap a hadihajók Zára felé vették útjukat.

— **Kánya-féle sörcsarnokban** holnap, vasárnap este női zenekar hangversenyezni fog.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadónálát érdeklő megbízásokat.

— **x— Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Krisztály” Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **x— Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember,

ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évek óta sikeresen működik az országsszerte kitűnő hírnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam (tanbizottság: eddei Draugentz János ny. m. kir. honvédeztredes és Mayer Adolf ny. cs. és kir. őrnagy), melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészítésükre való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczen.

70

Párisból.

Az Aradi Közlöny számára írta:

Colomanus.

V.

Münchenen és Strassburgon át megérkeztünk szerencsésen Párisba. Albert és Pali testvérek roppantul szenvedtek az uton; az asszonyok nagy mértékben vették igénybe galantériájukat. En azalatt nyugodtan ültem a kupé sarkában; gyönyörködtem a vidékben és visszaidéztem emlékezetembe a tíz év előtti időt, amidőn szép remények dagasztották keblemet és oly szépnek, rózsásnak rajzoltam ki a jövőndőt. A jövőből már mult, régmult és jelen lett és azt a bizonyos ecsetet inég mindig tartom a kezemben és éltem egére festem, egyre festem, bár halványabb rózsaszínben a további jövő csalóka képeit.

Reggel 8 órakor érkezünk meg a világ központjába, a modern Babelbe. Albert és Pali egyre közelebb simultak hozzám, az asszonyok pedig a feleségemhez. Ettől a perctől fogva kezdődött a vezérszerepem és mint a delphii jósdát hajdan, úgy figyelték minden szavam.

Az Avenue de l' operában a Bellevue szállodában az 5-ik omeleten kaptunk két szobát.

Pali vakarta a fejét, hogy mikép fog két szobában három házaspár elhelyezkedni. Albert testvér, mint jó kereskedő, szintén kezdett bilanzot csinálni és akárhogy csinálta a számadást, mindig csak úgy jött ki a numerus, hogy 6 nem került össze a feleségével.

Lent a foyérban eszeltem ki a haditervet, melyet titokban már előre közöltem pajtásaimmal.

— A dolog úgy lesz, — mondtam — hogy Paliék és Alberték egy szobába kerülnek.

— Abcug! — kiált fel indignálódva Paliné.

— No jól van, — mondtam nyugodtan — hát Alberték és mi megyünk egy szobába.

— Shoking! — kiált fel Albertné, ki még ezenkívül három szóval többet tudott angolul.

— No, ha ezt sem fogadjátok el, akkor úgy lesz, hogy az asszonyok az egyik szobában és a férfiak a másik szobában helyezkednek el.

— Helyes! Helyes! — szólt Albert.

— Kitűnő! Pompás! — kiált fel Pali.

Ez a lelkesedés kissé gyanus volt az asszonyok előtt, de belé kellett nyugodniok a megváltozhatatlanba.

Ez a szeparálás nálam könnyű volt, mert a praxis arra tanított, hogy a feleségemtől elkülönített podgyásom volt. De Pali és Albert holmiai a közös kufferekben voltak és azoknak is a legalján. Ez sok zavart és kellemetlenséget okozott, ami fölött kárörvendve sokat mulattunk.

A program első pontja körülcocsizás volt a városban. Az első kocsiiban ültek a nők, a másodikban mi hárman. Albert és Pali boldogak voltak; mielőtt elindultunk, nyakamba borultak és megcsókoltak. Hannibál az 6 szemükben kontár hadvezér volt hozzám képest.

Az opera mellől indultunk el. Az Avenue de l' operán keresztül haladva, a Rue de Rivoli-éra értünk. Ez Páris egyik leghatalmasabb és legelegánsabb utcája. Itt leszálltunk a kocsiról, mert az asszonyok a gyönyörű kirakatokban akartak gyönyörködni.

Egy ékszerüzlet előtt álltunk meg. Paliné szeme megakadt egy drága kövekkel kirakott kis pillangón.

— Vedd meg nekem Palikám! — monda szerényen.

— Nem bánom! De 50 franknál többbe nem szabad kerülnie.

Pali bement az üzletbe. A francia nyelvet inkább csak kézmozdulatokkal beszélte. Rámutatott a pillangóra és így kérdezte:

— Combien?

— Cinque cent francs, monsieur!

Pali oldalba üt engem: mit mondott az istenadta francziája?

— 500 frank!

Pali levette a kalapját a boltos előtt és magyarul csak ennyit mondott: Alásszolgája! A francia kérdőleg néz reá.

Pali ismétli: Alásszolgája! — mire a francia hátat fordít nekünk és ott hagyott a faképnél.

— Schmutzig vagy Pali! — monda megvetőleg Paliné.

— Én schmutzig? No megállj! Erre bement a szomszéd üzletbe és egy kis dobozt hozott ki onnan a feleségének. Benne egy darab valódi párisi szappan volt.

A körkocsizás három teljes órát vett igénybe, pedig csak Páris főbb utvonalaait jártuk be.

— No. Albert testvér, mit szólna Párisához?

— Testvér! én azt mondom, hogy ha itt letennél, három hétig nem találnék vissza a szállodába.

— De nem teszünk ám le! — mondja a felesége.

— Elég kár!

— Hát te Pali, mit szólna ehhez a városóriáshoz?

— Én? El vagyok ragadtatva ettől a lármától, zsvajtól, itt még a feleségem lármája is elvész, mint gyermekirás az orkánban.

Délben 12 órakor a kocsik megállottak a Boulevard Bonne-Nouvelen, a Marguery restaurant előtt, ahol Zsiga barátommal kellett találkoznunk.

Ott volt 6 is, felesége is.

Mily boldogság! Forró ölekezés, csókolózás, a tíz évi viszontlátás minden öröme kitört belőlünk. Pali, Albert és a feleségeik szintén ölelkeztek, csókolóztak Zsigákkal; oly általános volt az öröm, hogy csak egy félóra mulva mutatkoztak be egymásnak.

Hozzáfogtunk a dejeuner-hez. Én és feleségem annyira el voltunk foglalva Zsigákkal, hogy a két utitársról nem gondoskodhattunk. Ezt Albert nagyon megszenvedte.

A garcon étlapot adott neki és Albert kezdett lapozgatni benne. A verejték kiütött a homlokán; francziául nem igen tudott, csak annyit, amennyit a párisi kalauzból az uton megtanult. Nagyon szerette volna tudni, hogy az étlapon melyik a leves, a hus, a tészta. De egy mentő gondolata támadt: Une diné pour deux person! — olvasta ki az utmutatóból. És Albert kapott egy két személyre szóló dejeunerét. Mi már régen megebédeltünk, neki még mindig hordták az ételeket. Annyit evett, hogy szinte beleizzadt.

— Mit hozatsz annyit? — kérdő a felesége az ötödik fogásnál.

— En? Dehogyan fiam. — ez itt úgy látszik, divat.

A nyolczadik fogásnál Albertet már kezdte a hideg rázni. Nem mert a felesége szemébe nézni, az meg nem mert lármázni. Éjszaka, déle, kelet és nyugatnak minden különlegesége került az asztalára.

Lázasan lapozgatott a kalauzban; végre megtalálta, amit akart.

— Garçon! — kiáltja reszkető hangon — „l'addition, s'il vous plait!”

És a pinczér hozta a számlát. Albert azonban nem az asztalnál fizetett. Ő tudta, hogy miért.

Mikor visszajött, mosolyogva szólt a feleségének:

— Mégis nagyszerű ember ez a Colomanus. Fiam, mi mindig itt ebédelünk, hihetetlen olcsó itt minden.

Mikor a kocsikba szálltunk, ezt sugta Albert a fülembe:

— Komám, az isten pusztítsa el a Boulevard Bonne-Nouvellet, a Margueryvel együtt, 80 francot fizettem az ebédért.

— Hát holnap is itt ebédelünk! — mondá Albertné, mialatt felszállt a kocsiba.

— I-i-igen! — felel mosolyogva, de zavartan Albert.

Délután kimentünk a kiállításba. Erről legközelebb.

NAPIREND.

Július 29. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Márta sz. — Protestáns naptár: Márta sz. — Görögkeleti naptár (július 16.): Atenog — A nap két 4 óra 19 perczkor, nyugszik 7 óra 21 perczkor. — A hold két 7 óra 25 perczkor, nyugszik 8 óra 11 perczkor.

Július 30. Hétfő. Róm. kath. naptár: Abdo és Sz. — Protestáns naptár: Abdon és Sz. — Görögkeleti naptár (július 17.): Marina. — A nap két 4 óra 20 perczkor, nyugszik 7 óra 20 perczkor. — A hold két 8 óra 26 perczkor, nyugszik 8 óra 33 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 760.6 milliméter, délután 2 órakor 758.9 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 22.2, délután 2 órakor C° + 32.0. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor D. 2. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm. Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, meleg, zivatarok.

Szabadságharozói emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapiokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vásár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklé-múzeum helyisége mellett ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítás (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Július 29. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület ki-rándulása a József- és Solymos-völgybe.

Július 30. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.

Szeptember 12. Országos pinczergyűlés Aradon.

Vigalmi naptár:

Augusztus 4. Az új-arad-zsigmondházi egyesült önkéntes tüzoltó-egylet táncszáma (Martini-vendéglő.) Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népműpályája (Varosliget.)

IDEGENEK ARADON.

— Július 28. —

Fehér Kereszt szálloda. Roth Sámuel utazó Bécs. — Dózsa Jenő utazó Bécs. — Goldbaum Lipót utazó Budapest. — Kirschner Zsigmond utazó Kézsmárk. — Claus Károly főhadnagy Becskerek. — Obersohn Lajos kereskedő Budapest. — Reich Sámuel utazó Budapest. — Bleyer Armin utazó Budapest. — Roth Antal utazó Budapest. — Schlif Oszkár főhadnagy és neje Lugos. — Weigl Henrik őrnagy Becskerek. — Kmetykó Pál kereskedő Nyitza. — Rothschild Mór utazó Bécs. — Urányi Gyula pénztárnok B.-Derecske. — Stern Rezső utazó Temesvár. — Grünvald Ottó utazó Bécs.

Vass szálloda. Wurm Dániel utazó Bécs. — Antal József utazó Budapest. — Wagner J. utazó Budapest. — Steiger Géza magánzó Szeged. — Zupnik Leó utazó Bécs. — Braun Adolf kereskedő Budapest. — Laufer Mór utazó Hamburg. — Kohn

Salamon kereskedő Brád. — Albu Felatin tanító Brád. — Szabó Lajos utazó Budapest. — Kohn Mór kereskedő Budapest. — Mikó Adrian kereskedő Körösbánya. — Scheinberger Lajos utazó Miskolcz. — Sand József utazó Bécs. — Wavricsko József utazó Bécs. — Gros Mór utazó Budapest. — Balog Imre földmives Kisoda. — Szántó Lajos utazó Budapest. — Klimó Kálmán kereskedő Budapest.

Huzás már augusztus 1-én és 2-án.

Főnyeremény **90,000** korona.

VI. OSZTÁLY-SORSJÁTEK

IV. osztályának huzása már

augusztus 1. és 2-án.

!! 4000 nyeremény !!

934 ezer korona értékben.

1 főnyeremény	90,000 korona,
1 nyeremény á	30,000 korona,
1 nyeremény á	20,000 korona,
1 nyeremény á	15,000 korona,
3 nyeremény á	10,000 korona,
5 nyeremény á	5,000 korona,
8 nyeremény á	2,000 korona,
10 nyeremény á	1,000 korona,
70 nyeremény á	500 korona, stb.

IV-ik osztályu vételsorsjegyek árai:

Egy $\frac{1}{4}$ 4. osztályu sorsjegy 104 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{2}$ 4. osztályu sorsjegy 52 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{4}$ 4. osztályu sorsjegy 26 kor. — fil.
Egy $\frac{1}{8}$ 4. osztályu sorsjegy 13 kor. — fil.

Ajánlom a IV. osztályra az alant jegyzett számokat:

12684	4274	27131	34631
4/4-ben	8/8.	4/4.	8/8.
93665	20098	65119	37365
8/8-ban	4/4.	8/8.	8/8.
98512	50758	12686	93654
4/4.	8/8.	4/4.	8/8.
92628	25786	34650	91773
8/8.	4/4.	8/8.	8/8.
8796	91771	65124	55805
8/8.	8/8.	8/8.	4/4.
53974	36070	93668	4262
8/8.	8/8.	8/8.	8/8.
—	—	—	—
—	—	—	—

A felosztható darabokból negyed és nyolczad sorsjegyek egyenként kaphatók.

A hatodik osztály főnyereménye legkedvezőbb esetben:

1.000,000 KORONA.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzlete Aradon.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

Főnyeremény **90,000** korona.

Huzás már augusztus 1-én és 2-án.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetésektelelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelelenségeket jelenti: Schwarcz József Pozsony. — Stolla János Budweis. — Barabás Szilveszter, Nagyvárada. — Sohr Adolf, Bécs. — Muschak József, Reichenberg. — Weinberger Zsigmond, Napagedl.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 28.

Délitőzsde. A búzakinálat mérsékelte, vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 12,000 métermázsza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs nyugodt, árpa forgalom nélkül, tengeri szilárd, zab változatlan, repce meghatározott. Malmok tartózkodók. Időjárás szép, meleg.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.54—7.55
Rozs októberre	6.73—6.74
Zab októberre	5.17—5.19
Tengeri júliusra	—
Tengeri augusztusra	6.07—6.09
Tengeri 1901. májusra	4.87—4.88
Repce augusztusra	13.45—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.52—7.53
Rozs októberre	6.73—6.74
Zab októberre	5.17—5.18
Tengeri júliusra	—
Tengeri augusztusra	6.07—6.08
Tengeri 1901. májusra	4.87—4.88
Repce augusztusra	13.40—13.50

Zárul 4 órakor:

korona	
Osztrák hitelrészvény	666.75
Magyar hitelrészvény	686.—
Leszámitolobank részvény	453.—
Rima-Murányi vasmű részvény	516.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	657.—
Közüti vasut	607.—
Városi villamos vasut részvény	291.—

S z e s z ü z l e t

— Július 28. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{100}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 28. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Öreg közep páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 94 — 95 fillérig. Fialat közep páronként 251—320 kilogramm súlyban 93 — 94 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 93 — 94 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közep páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Sertésleltétel. Július 25-én volt készlet 43516 darab, július 28-án főlhajtatott 354 darab, július 26-án elszállított 501 darab, július 27-én maradt készletben 43369 darab. Üzlet: Változatlan.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjél 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesről szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

A nyaraló és fürdőző

közönség szíves figyelmébe ajánlom 30,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható; s a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom minden jelesebb terméke képviselve van, úgy, hogy az a legfokozottabb igényeknek is megfelel.

Kölcsönj: havi 60 kr.; vagy kötetenként fizetve 4 kr. A tanuló ifjúságnak egy óra 50 kr., kötetenként pedig 3 kr. Egyben van szerencsém tudatni, hogy könyvtár ifjúsági részét olyképp egészítettem ki, hogy utóbb beszereztem még minden eddig megjelent és beszerezhető ifjúsági iratot és ifjúsági folyóiratot, u. m. Magyar-Lányok, Kislap, Lányok lapja, Hasznos mulattató stb. úgy, hogy most az ifjúságnak egy nagyválasztékú, teljes és gyönyörködtető olvasmányokban bővelkedő, nagy könyvtár bocsátható a szűnő idő alkalmával rendelkezésére. A könyvek újak és tiszták. Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Jegyzék ingyen.

Kiváló tisztelettel

KERPEL IZSÓ

Atzél Péter-utca I. szám, (az udvarban.)

Ugyan-e czég Andrassy-téri könyvkereskedése legmagasabb árban vásárol mindenféle jogi munkát és egyéb műveket is.

REGENY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: Liptal Imre.

[16]

(Folytatás.)

— Hiszen arra még mindig rá ér, — folytatta a herceg ugyanazzal az erőltetett mosolyával, — de különben engedjen meg egy kérdést. Előkelő nevét, vagyonát, fiatal éveit, egész életét ennek a tudománynak akarja szentelni?

— Miért ne?

— Mert nálunk még ezzel nem lehet sokra vinni. Annira nem haladtunk. Németországban egy Szavigni fölcserélhetette a tanszékét egy miniszteri bársonyszékkel, de itt az nem megy olyan könnyen.

— Nem vagyok kapzsi, — mondá Gundurrow meglehetősen hidegen — és nem kapaszkodom a miniszteri székbe.

— Nos, jól van. De hát mit fog ön Moszkvában csinálni, talán megnősül, mert ott most az a divat.

— Így. Végre a beszélgetés magjához értünk, — gondolta magában Asanin. És mind a ketten lesték Gundurrow arcát, hogy arról a feleletet előre kiolvashassák. A fiatal ember azonban gondolataival egészen másfelé kalandozott.

— Kegyelmes uram! — szólt végre egy kis szünet után, — megfogadom a tanácsát és mához egy évre kérni fogom a támogatását.

Pedig egyelőre nem volt más szándéka, minthogy véget szakítsa a beszélgetésnek.

A herceg vonásai rögtön kiderültek.

— Ön tudja Sergius Mihajlovits, hogy milyen őszinte voltam mindig önhöz, vajha teljesen meg is volna arról győződve, — mondá atyai hangon.

— A fiatal ember elfogódott volt és megszorította a feléje nyújtott kezét.

Ebben a pillanatban megkondukt a kastély harangja.

— Ideje, hogy átöltözzünk, — mondá a herceg nevetve. Figyelmeztetnem kell ugyanis Sergius, hogy a hercegnő sokáig élt Angliában és az ottani szokásokat teljesen átültette Sitskoebe. Az ebédnél frakkban és fehér nyakkendővel kell megjelenni és az imént elhangzott harangjelzés az átöltözködéshez szól! Egy órával később aztán az asztalhoz hív bennünket. Alkalmazkodjunk tehát a szabályokhoz, uraim!

— Ezt nevezem ravaszságnak, — mondá Asanin, mihielyt az udvarra érték. Gundurrow meglepetten emelte föl a fejét.

— És te, — folytatta barátja, — nem vetted észre a beszélgetés magvát?

— A beszélgetés magvát? — ismételte Gundurrow szórakozottan. Azt ajánlotta, hogy tegyek egy utazást Oroszországba.

— Edes Istenem, az okosnak is milyen gyenge fölfogása van néha! — kiáltott Asanin. Mennyi frázist mondott a herceg a pályáról, a jövőről és még Isten tudja miről. Hát azt hiszed, hogy erre nem volt semmi különösebb oka? Hogy semmiért annyi szót pazarolt volna? Oh nem, barátom. Ez mind csak azért van, hogy olyan udvariasan, amint csak lehet, figyelmeztessenek arra, hogy a fiatal hercegnőt nem fogják omdadni, egy huszonhárom éves ifjunak akinek még határozott pályája sincs. És hogy megkíméljenek mindenféle csalódástól, arra szólnak föl, hogy utazz a kirgizekhez minél előbb.

A harag, szégyen és fájdalom visszatükröztek Gundurrow vonásain.

— Miért mondd mindezeket nekem? — kérdé elfehéült, reszkető ajakkal.

— Miért? Hogy érted ezt?

— Igen, miért? Hiszen jól tudod, hogy sohasem volt szándékomban a hercegnő keze után törekedni.

Akadozva mondta ki ezt a néhány szót; alig tudott beszélni.

— Igen, tudom, Sergius, de mégis...

— Te egy szindarab előadására hívtál ide, hogy Hamletet játszam, nemde? Nos hát mit akartok még tovább, te és a herceg?! — kiáltott Gundurrow hirtelen, teljesen magánkiül.

— Hiszen én nem akarok semmit Sergius. Mi jut eszedbe?

— En pedig azt akarom, hogy békét hagyjanak! Mondom, hogy békét.

Aztán gyorsan neki iramodott a kastély azon részének, a hol a szobája volt.

Tanácsalannul állt ott magára maradva a barátja. Nem tudta, hogy kövesse-e, vagy hagyja, hogy kitombolja haragját.

— No, most már kétség sem fér hozzá, — mondá magában, — a szerencsétlen fiu szerelmes a bolondulásig és ez mind három nap alatt. Hja, az ilyen természetű emberek hamar tüzet fognak és aztán jobban lángolnak, mint a száraz fa. Most mindenre képes. Emlékszem, hogy amikor az iskolába jártunk, kis hujja, hogy ki nem ugrott az ablakon, mert a tanító a korbáccsal fenyegette. Mindenekelőtt azonban tudni kellene, hogy a leány... úgy látszik, az is érdeklődik iránta... de másrésről, ugyan mi mást jelentene a herceg prédikációja? Szegény Sergiusom.

Gyors elhatározással besietett Perewerzin asszony lakosztályába és elmondta töviről-hegyire, hogy mi történt. Hallgatva figyelte a beszédét, mialatt az éltes nő arcán meglátszott, hogy nehéz gondokkal küzd. Minden egyes szót újra kérdezett és vizsgálgatott.

— Ön tehát nem csalódott? — kérdé, végre. A hercegnek tényleg az lett volna a szándéka, amit ön mond? De nem is értem, hogy miért történt ez a nagy gondoskodás. Sergius bizonyára nem árulta el magát, ahhoz már sokkal nagyobb világfi.

— Sergius, igen, természetesen, — válaszolt Asanin a maga nyugodt higgadtságával.

— Mi készítette hát a tudós herceget, hogy ezt szöba hozza?

— Talán más oldalról tünt föl neki valami?...

— A hercegnő, — fejezte be, tekintetével a fiatal emberre tapadva, — azt nem hiszem, sokkal tartózkodóbb.

Asanin letette a kalapját egy kis asztalra és közelebb húzódott a székével Perewerzin asszonyhoz.

— Iwanowna, — mondá halk hangon, — de hátha a hercegnő...

— Ugyan Asanin, — válaszolt az élénken, — ilyenre nem is szabad gondolnunk.

— Ezt mind belátom, de azért végre is nem tartom lehetlennnek a dolgot, hiszen semmi komolyabb kifogásolni valót nem mondhatnak Gundurrowra. Hogy még nincs állása? Hiszen a mi korunkban kinek van ilyen. És ha az ön rokona tetszik a fiatal leánynak, mért ne lenetne ez elfogadható parti.

— Nem! — kiáltott Iwanowna nagyon iz-

gatottan. Gundurrow nem az az ember, akire ezeknek szükségük van.

— Zsófia Iwanowna szomoruan csóválta a fej t.

Szegény Sergiusom!... On azt mondja, hogy nem is értette meg a herceg szavainak értelmét?... Persze, hiszen olyan becsületes, ártatlan, mint egy galamb, — tette hozzá mosolyogva. Ha nem volna ez az ostoba szini-előadás, legjobban szeretném, ha rögtön elutaznék Oroszországba.

— Engedje meg, nagyságos asszonyom, hogy most eltávozhassam, mert még nincs rajtam a szalonöltözék.

— Igen, igen! — szólt és elkísérte az ajtóig.

— Sergius szerelmes? — kérdé újból megállva. Nem tudok megbékülni ezzel a gondolattal. Aztán egy hirtelen gondolattól megkapatva reá nézett.

— Magának meg talán csak nem fog eszébe jutni, hogy a szegény felolvasónőnek elfordítsa a fejét.

— Honnan gondolja ezt?

— Az előbb itt volt, hogy megmutassa a szobámat és olyan feldult arcza volt. — Mi baja kedvesem? — kérdém és akkor hirtelen megeredt a könyve és elsieltett.

— Erről ráismerek, — mondá Asanin, sirni, azt tud.

— Oh, maga gunyolódó fráter... De hiszen már nem is fiatal.

— Nem.

— Sőt nem is szép.

— Nem.

— Hát akkor mit akar ettől a szegény teremtestől?

— Onnek bevallom: Nem találkozott ugyanis senki, aki Hamlet anyját eljátszta volna. Ő is ellenkezett, „nem és nem!” — kiáltott és semmi áron sem akart beleharapni. Mit volt mit tenni, föláldoztam magamat.

Iwanowna megharagudott. — Pfuj, menjen, maga rossz ember. Ez ok? Hamlet!... Mondom, mindennek ez a színház az oka. Ha ez nem lett volna, Sergius sem vesztette volna el a fejét.

— Senki sem kerülheti el a sorsát, Iwanowna, — jegyezte meg Asanin. Ha Sergius itt nem, hát önnél találkozott volna a hercegnővel.

De ezután a mondás után már jónak látta eliramodni.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős

Vass Géza.

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1900. évi július hó 29-én:

Délután 3½ órakor, fél árakkal:

A baba.

Operette 4 felvonásban. Írta: Ordonneau Maurice. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerette: Audran Edmund.

SZEMÉLYEK:

Lancelot ... Harmath J.	Alésia ... Felhő R.
Maximin ... Erczkövi K.	Chanterelle ... Gáthi K.
Hilarius ... Andorffy P.	Lorémois ... Nyilassi M.
Hilariusné ... Tolnainé.	Balthasar ... Czákó V.

Kedvete 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árakkal:

A pálinka.

Francia népszínmű 4 felvonásban, 8 képben. Zola Emil „L'asomoir” című regénye után írták: W. Busnach és O. Castine. Fordította: Rákossi Jenő

SZEMÉLYEK:

Cupeou ... Gaál Gyula.	Madinler ... Szadai F.
Lantier ... Palágyi L.	Karcsi ... Boda F.
Jaj a csizmám Nyilassi M.	Gervaise ... Angyal Ilka.
Goujet ... Gáthi K.	Virginie ... Turchányi O.
Poisson ... Fenyéri Mór.	Gouiciné ... Bácsné.
Restélyos Eibi Hegyessi Gy.	Lorielleauxné Kalocsa R.
Csahos ... Czákó V.	Bochené ... Tolnainé.
Lorielleaux ... Hajnal D.	Nana ... Harmath J.

Kedvete 8 órakor.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. július 28.

Magyar aranyárjádék 40/0	96.—
Magyar koronajárjádék 40/0	90.70
Magyar arany 4 1/2 0/0	100.50
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.60
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	90.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.30
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyerebménysorsjegy kölcsön	158.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Osztrák papírjárjádék	97.50
Osztrák járadék ezüst	97.25
Osztrák járadék arany	96.25
Koronajárjádék	96.75
1860-iki államsorsjegyek	134.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1700.—
Magyar hitelbank részvény	886.—
Osztrák hitelintézet részvény	666.75
Osztrák-magyar államvasút	656.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.31
Német birodalmi márká	118.50
London	243.—
Páris	96.60

NYILTTÉR.*

Mélyen lesújtva jelentjük, hogy
czégünk megalapítója, szeretett bel-
tagja, feje és seniora

Neuman Ede úr

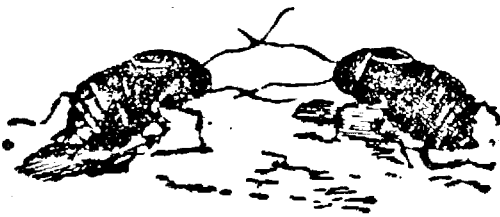
folyó hó 25-ről 26-ra virradó éjjelen
Kaltenbachban (Ischl mellett) hirtelen
elhunyt.

A drága halott hült tetemei 1900.
évi július hó 29-ik napján délután 5
órákor fognak Aradon a Neuman
Testvérek czég gyári telepéről az aradi
izraelita sirkertbe kísértetni és örök
nyugalomra tétetni.

Béke lengjen porai fölött!

Aradon, 1900. április 28.

Neuman Testvérek.

Pusztuljanak a muszkák!

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyogok,
stb., mert mindnyájan legnagyobb házi el-
lenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kiirtására
csalhatatlan hatásu

dalmáciai
rovarporainkat

(jobb mint bármi másféle,)

melyeket 30, 50, 80, filléres és 1 korona
50 filléres eredeti, s zárszallagokkal ellá-
tott dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru és illatszerüzlete Aradon.

A legbiztosabb hatásu **molypusztító**
is nálunk kapható.

ROHITSCH
SAUERBRUNN
GYÓGYFÜRDŐ.

Elismert gyógyhely
gyomor- és
vesebetegségekben,
csukorbetegség,
opók, szék és
gőghurorok miatt
máskor szan-
torok, stb.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság.
Déli vasútállomás: Poltschach.
GYÖNYÖRÜ NYÁRI
TARTOZKODÁSI HELY.

239

MATTONI

260

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges lekvés. Jutányos áruk. Jó vendéglő.

Villamos-vasút összeköttetés a fővárossal.

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű kö-
zönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő

különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m.
platin, brom, brom-platin, albumin, matt-
és fényes cellodin stb. papírokon kis kép-
től egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és
pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és
a kedvességéről elősmert gyermek pillanat-
fölvételeimet stb.

Uzletáthelyezés miatt mélyen leszálli-
tott árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép **30** korona,
6 darab mignon-fénykép . . . **4** korona,
6 darab vizit-fénykép . . . **6** korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sok-
kal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minorita-
palota. Bejárta a m. kir. posta mellett

Ma vasárnap, jul. 29-én

UJ-ARADON,

a MARTINI-féle sörarsarnok

helyiségében

az ujonnan szervezett 50 tagból álló híres gyermekzenekar

Steiner Lambert karmester személyes vezetése mellett

NAGY HANGVERSENYT

rendez,

melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja

Martini Mátyás, vendéglős.

Kezdeté 4 órákor. Belépti díj 20 fill.

Tiszta italokról, jó ételekről és pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

DIANA-FÜRDŐ

Arad, Halász-utca 1. sz.

Vízvezetékkel vízzel
ellátott

kő-, fakád fürdő

a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg
egészen ujonnan berendezve.

Fürdő-árak:

Kőkád-fürdő ruhával 1 kor.
Kőkád-fürdő ruha nélkül 80 fil.
Fakád-fürdő ruhával 70 fil.
Fakád-fürdő ruha nélkül 50 fil.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását
esedezve, maradok mély tisztelettel

őzv. Steiner Lajosné

tulajdonos.

Önkéntes árverés.

AZ aradi 5383 sz. tjkvben A + 1. sor- és 805. h. r. sz. a. felvett, Aradon, Deák Ferencz-utca 22 sz. a fekvő földszintes lakház, udvar és kert szerdán,

folyó évi augusztus hó 2-án d. u. 3 órakor az igazságügyi palota 48 sz. helyiségében Beles János kir. közjegyző ur közbenjöttével megtartandó hagyatéki árverésen 13540 korona kikiáltási ár mellett eladatni fog.
A bánatpénz 1354 korona.

A vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt és a harmadik ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt fize-

tendő és pedig minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverés birói árverés joghatályával bir.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, idegyulladások (ischias), oldal s arczfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izmadványok, fémmegezések, (higany, zink, ezüst, ólom).

2. Vértaj (higany s jódkura segítése), elhízottság, zsírosodott szív, fehérjés vesegyulladás, cukorbetegség.

3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.

4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.

A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógyimód, massage vagy bepakolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.

Belégző kamarák. (Inhalatók) Gleichenberg, Ems mintára, acut és régi gége, tüdőhurtnál, valamint tüdőtagulatnál, asthmánál. Egyszeri használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.

Hidegvíz-gyógyimód. Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.

Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére, szűk mellkasú, valamint szívbeteg gyermekek s felnőttek edzésére s munkaképessé tételére.

Havi díj 10 frttól feljebb az eset minősége szerint.

Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom szerint részesül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyelettel mellett fog történni.

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon szám 270.

Legjobb szabás!

ARADI CZIPÉSZEK

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCZA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményü

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készít megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Házhoz tetszés szerinti időben választékot küldünk.

Löderer, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészlék, úgy női mint férfi-czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Különbféle színű cremek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

Csak saját készítményü áru!

Kitűnő minőségű anyag!

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utca sarkán.

Nyári kelmék, crettonok, zephirek, delain, battisztok, pique

jóval leszállított áron.

Különösen figyelmébe ajánljuk a nagyérdemű közönségnek, hogy minden

péntek délután

maradék vásárt rendezünk == az összes árucikkekéből.

Nagy választékban vannak **Double angol plaidek,**

a melyekből egy most divatos gallér serpentin fagon már 10 frttól kezdve kapható.

Rosenblüh H. és Társa Arad,

Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

Fegyházban kötött férfi, női és gyermek harisnyák kizárólagos raktára.

**A IV. kerületben
egy 3—4 szobás lakás,
esetleg egy
önálló ház
kerttel egyetemben
kerestetik**

f. évi november 1-ére. 2173

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére 1900. évi augusztus hó 1-től 1901. évi hó 31-ig illetőleg 1902. év végéig különféle méretű csiszolókorongokból felmerülő szükségletének szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet, nevezetesen: Norton-féle, Vulcán-féle, nascos csiszolóból és carborundum anyagból készült csiszoló-korongokra.

A kiírás tárgyát képező egyes méretű csiszoló-korongokat előtűntető jegyzék, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 47. ajtó sz. ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított ivenkint egy koronás magy. kir. ok-

mánybéllyel elátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi július hó 31-ki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külszímmel látandó el:

„Ajánlat csiszoló-korongok szállítására 58284—900. számhoz.”

Bánatpénzül az ajánlt áruk egy évi értékének 5%-át készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1900. évi július hó 30-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módok bemutatása mellett állítatnak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1900. június hóban.

Az igazgatóság.

**Buttyin község
jegyzői irodájában
egy kezdő
fiatal ember
azonnali belépésre
alkalmazást nyer.**

Fizetése mosáson kívül teljes ellátás, havi 20 korona készpénzben és némi mellékjövedelem.

Román nyelv ismerete megkívántatik.

Személyesen jelentkezők előnyben részesülnek.

Kiurszky Iván,
jegyző.

2167

A járadékpapírok, valamint az állami és magánsorsjegyek jelenlegi alacsony árfolyama ezek megvételét megtakarított összegek legjobb elhelyezésére ajánlatosá teszi. Bővebb felvilágosítást nyújt a

BANKEGYESÜLETI VÁLTÓÜZLET RÉSZÉNY-TÁRSASÁG

BUDAPEST,

mely ily államkötvényeket, valamint állami- és magánsorsjegyeket olcsó havi részletre, több évi lefizetésre elad.

KÉPVISELŐK 81

kik ily értékpapírok eladásával, valamint sorsjegytársaságok összeállításával foglalkozni óhajtanak, magas jutalékban részesülnek.

Nagy-Zerind és vidéke takaré- és segélyegyleti szövetkezet felszámolás alatt.

Felhívás.

A „Nagy-Zerind és vidéke takaré- és segélyegyleti szövetkezet” a f. évi július hó 1-én tartott rendkívüli közgyűlésen feloszlását s vagyonának törvényszerű felszámolását elhatározta.

Ennélfogva felhívjuk a kereskedelmi törvény 249. §-a értelmében hitelezőinket, illetve mindazokat, kik fenti szövetkezet ellen bármely igényt támaszthatnak, hogy követeléseiket jelen felhívás harmadszori közzétételétől számítandó hat hó alatt ellenünk érvényesítsék. 2149

Nagy-Zerind, 1900. július hó 24-én.

Dr. Kultsár Péter s. k. Pósta Lajos s. k.

Főnyeremény kedvező esetben: **Egy millió.**

VI. sorsjáték 4. osztályára

érvényes

*** Osztálysorsjegyek ***

nálunk rendkívüli nagy számválasztékban kaphatók.

4. osztály főnyereménye: 90,000 Korona.

Huzás már 1900. augusztus 1. és 2-án.

Megváltási sorsjegyek árai:

1/4 — Kor. 40.— 1/4 — Kor. 10.— 1/4 — Kor. 104.— 1/4 — Kor. 26.—
1/2 — Kor. 20.— 1/2 — Kor. 5.— 1/2 — Kor. 52.— 1/2 — Kor. 13.—

Vétel sorsjegyek árai:

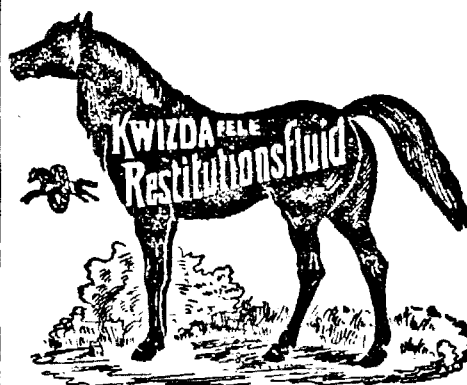
Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlete

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója

ARADON, „Fehér Kereszt” szálloda épület.

VÁROSI ÉS MEGYEI TELEFON: 100 SZÁM.

Osztálysorsjegyek kaphatók továbbá: Hammerschlag Lipót (Andrástér), Hussler M. (Atzél Péter-utca), Rothstein Mór (Szabadság-tér) és Hegyesy Ferenc (Templom-utca) alárusítóinknál.

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udv. szállító.

kerületi gyógyszerész Korneuburg, Bécs mellett.

8 arany-, 19 ezüst-érem, 30 diss- és elismerő-okmány

Közel 40 év óta udvari istállóban, valamint nagyobb katonai és polgári istállóban használatban van erőltető és gyógyító erőmefeszítések előtt és után, továbbá fizetési módok, rándulások és inak merevségénél stb. képes a lovakat kiváló teljesítményekre az idomításnál. Valódi csak fontú védjeggyel kapható az Osztrák-Magyar-monarchia minden gyógyszer-tárában és droguériájában. Főraktár:

Cs. és kir. mosóvíz lovaknak.

I üveg ára 2 kor. 80 fill. Korneuburg Bécs mellett.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczenőcsőt,

mely az arczóból rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kútnő és valódi **Epsesappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség gyógyítására ezrek mennek Karlsbadba holott ezt a célt itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTVÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapesten: Török József és dr. Egger Leo „Nádor” gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Fiumében pálya díjjal koszorúzott. Értéktelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a ROZSNYAY M.-féle pályakoszorúzott készítményt kerje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírosán Rozsnyay Mátyás név aláírása olvasható.

Idegesség,

vérzegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabóra,

mely saját természeti ménessel édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Szőlő eladás.

M É N E S E N

5 kath. hold oltványokkal beültetett
nagyobb részben teljes termő hegyi szőlő,
egy 3 szoba, terras és mellékhelyiségekből álló,
lakás, kolna, pálinkafőzde,

valamint egyéb szükséges melléképületekkel ellátott, pormentes, kellemes helyen levő

nagy telek

melyből mintegy 2 kis hold termő szőlős kert,
teljes pince és kolna felszereléssel, kenderföld, legelő járandóság és egy 1000 öles parlag hegyi szőlőföld

elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

A felsorolt ingók és ingatlanok azonnal is birtokba vehetők.
Bővebb felvilágosítást ad: Bartók Kálmán ur, ménesi lakos.

2159

17376—1900.

Pályázati hirdetmény.

A budapesti m. kir. kertészeti tanintézetnél rendszeresített kertész képző tanfolyamra Arad sz. kir. város részéről felküldendő egy tanuló részére pályázatot nyitunk.

A pályázati kérvények a polgármesteri hivatalban megtekinthető pályázati feltételeknek megfelelőleg tetszerelve folyó évi augusztus hó 2-ik napjáig bezárólag a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Arad, 1900. július hó 21.

A városi tanács.

I. minőségű

fali téglát

ezer darabonként

26 korona 40 fill.

és

fedélcserép téglát

ezer darabonként

22 Kor.-ért

ajánl

2145

Kaiser Ádám

mezőberényi téglagyáros

tetszés szerinti mennyiségben, Mező-Berény vasúti állomásra szállítva és ott saját felelőssége mellett vasúti kocsiba rakva.

359—1900. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1900. évi 7365. 7369. számú végzése következtében, Dr. Issekutz Marcell ügyvéd által képviselt Pécskai takarékpénztár javára, Ponta Györgye gi. és tsa ellen 600 és 1236 korona s jár. erejéig 1900. évi május hó 10-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján le, illet. felülfoglalt és 1403 korona 60 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: 3 kocs, lovak, gazd. eszközök, butorok és egyéb ingók — Eliás Adolf és fia, dr. Ciaklan Miklós, Aradi első takarékpénztár, özv. Konstantinovits Gáborné foglaltatott javára is — 2000, 210, 750, 1200, 1500 és 24000 kor. és jár. erejéig nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. bíróság 1900-ik évi V. 184. számú végzése folytán összesen 1836 kor. tökéletesítés és jár. ug. a fenti összegek erejéig I. r. alperesnek az ó-pécskai ugarokon lévő tanyáján és folyt. ó-pécskai lakásán leendő eszközölésére 1900. augusztus hó 9-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Pécskán, 1900. évi július hó 22-én.

Klein Henrik,
kir. jbir. végrehajtó.

2168

Eladó ház.

Sarló-utca 58b. számú

még adómentes

uj ház

szabad kézből eladó. 2165

Bővebbet: Wesselényi-utca 44. sz.

Iglófüred

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet.

Nyaraló telep.

Vasúti állomás Igló. (Kassa-Oderbergi vasút) Szepesmegyében, 540 méter magasságban a tenger színe felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal. Tükör-, kád- és fenyőfürdők. Villanyos masszázs. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légzőszervek bántalmainban szenvedőknek, útlók részére.

Jó konyha, mérsékelt árak, zongora, olvasó-terem, Lawn-Tennis.

Fürdővad május 15-től szeptember végéig.

Elő- és utóidényben tetemes árleengedés. — Fürdőorvos: Dr. Neubauer Lajos. — Posta és távirat-állomás helyben. Utazás Budapest—Kassa—Igló vagy Budapest—Ruttkai—Igló. Prospektusokkal szolgál.

1404

a fürdőigazgatóság Iglófüred.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkínálóbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírmentes készítmény a

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesszer) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üdöbajos arciszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Feloloseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, olmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ár 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arcvíz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerkereskedésben.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomerő szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonla” gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártanak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor.

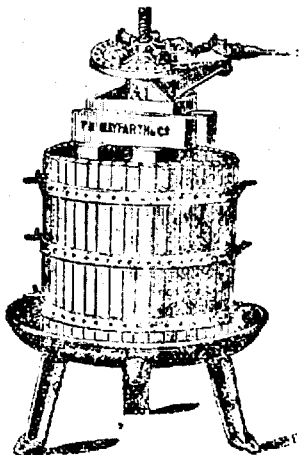
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

2009

Kitüntetve 400 arany, ezüst és bronzéremmel.

„Az országos mezőgazdasági egyesület nagy aranyérme 1899. Szegeden.”

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszontárúsítók felvételnek.

Hirdetmény.

2153

**GYULA-VARSÁND köz-
ségben egy**

artézi kut

létesítése határozottatott el.

Felhívtnak mindazon kut-
furó vállalkozók, kik ezen mun-
kálattal elnyerni óhajtják, hogy
részletes ajánlataikat írásban,
vagy az 1900. évi augusztus hó
4. napján d. e. 10 órakor tar-
tandó versenytárgyaláson —
szóval tegyék meg.

A részletes feltételek a
községnél megtekinthetők.

Gyula-Varsándon, 1900 ju-
lius 25-én.

A községi előjáróság.

PUSKAMÜVES

KNIZSE IGNÁCZ

ARAD, VÁROSLIGET
POLGÁRI LÖVŐLDE.

Elfogad mindennemű javításokat

céllövő-, vadász- és flobert-fegyvereken, revolvereken,
továbbá készít

új fegyveragykát, mindennemű fegyverekhez
a legszebb kivitelben.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek. — Olcsó árak!

Kiváló tisztelettel

Knizse Ignác,
puskaműves.

Ugyanott egy vadászfegyver olcsón eladó.

Lipik

= fürdő =

SZLAVONIÁBAN.

Egyetlen jód tartalmu alkalikus hő-
forrás (64 C.) a continensen.

1898. óta a Lonjavölgyi vasút álló-
mása. (Dugosellén át.) Azonkívül PAKRAC-IL-
PIK déli vasút állomása. (Zónatarifa.)

Kitűntetve: Budapest, Bécs, Lon-
don, Róma, Brüsszel.

Pényesen berendezett gyógyterem, kávéház és
vendéglő, nagyszabásu park, fedett sétány, kitűnő
gyógyszállodák, pompásan berendezett fürdőépü-
letek. Villanyos világítás.

Felülmúlhatatlan hatásu **köszvény** és **csu-
zos** bajoknál, **ischlász**nál, **csontbajok-
nál**, mindennemű **hurutos bántalmak-
nál**, valamint minden **mírigy** és **vérbeteg-
ségek**nél. — Hivatalos fürdőorvos:
dr. SZEMEREY BERTALAN. 223

Jód hévíz szétválása egyenesen a for-
rástól, továbbá **Édeskúti L.** és **Mattoni és
Willi** cégtől Budapesten. Bővebb felvilágosítás-
sal szolgál a fürdőigazgatóság Lipiken.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

**Bámulatos gyorsan gyógyító
olaj-sebtapasz, a mely egyet-
len a maga nemében s egy
régí család titka.**

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, szúródás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női em-
lők gyulladás és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

2074

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy után-
véttel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: **Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.**

A. KRISTÁLY St. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó ösyzetételű,
igen tiszt, **calcium- és mag-
nesium-hydrocarbonat**
ásványviznek minősítendő.

Városi raktár: Mocsár-utca 5.

Aradon: Dürr Kocsárd, Ring Zsigmond, Lázár Gyula, Ladányi
László, Fejér Gyula, Rothstein Mór, Hoffmann József, Prolich István,
Weisz Dávid, Singer és Schwarcz, Altmann Ede, ifj. Weisz Mór, Daimel
Lajos, Éles Ármán, Ederer Károly, Herzog György, Krenn Ágoston, Ka-
rács-onyi Antal, Lázár Péter, Morvai Mór jól felszerelt fűszer-, csemege
és ásványvizkereskedésében.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernak.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által fel-
talált **Ibolya-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton
legbálsabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fo-
gadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította
az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biz-
tosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel **Narsetsky Adó.**

Szeplő, májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű
aroztiatásienséget bāmulates rövid idő alatt elmulaszt az
egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fe-
hér, róza és krém színben 60 kr.

Hajós- **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.)
Ezen hygienicus mosdóvíz az
arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom
és róza színében tündöklő varázssos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvé-
nyes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.
Ladányi László, Árpád-tér.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.
Ladányi László, Árpád-tér.

Lehetne teszik, hogy az szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a **keletlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, **elkerülte**. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz,

sárgásbarnát és mahagontbarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. **Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután**

tisztá fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két közép-nagyságú szobára való) 5 ft 90 kr., vagy 9 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégére s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K. Berlin.

Arad: Lázár Gyula, Ladányi László.

B.-Gyula: Fehér István.

Brád: Ábrahám István.

Valódi gyapju szövetek 1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes úriöltöny kabát, nadrág és mellényre } 6.50 frt finom
7.50 frt finomabb
8.50 frt legfinomabb.

Egy vég fekete kamarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá felöltő, kabát és nadrág szövetek vannak raktáron, rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a méretek, szín és ár megadása. Meg nem felelő árut becserelünk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körút 81/a.

Szép, üde és bájos arcot

csak az általános közkelettségnek örvendő Kriván-féle

Benzoe Tej-Creme

használatával lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már két-három nap alatt szépit és üdit.

Eltüntet minden arcizmtálatanságot és bőrkülvetéseket. Az arcnak friss üdéséget és elragadó báj költösz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett ajánlatk.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona.

Egy doboz Hattyú-pouder (fehér, rózsá v. crem színben) 1 korona.

Főraktár: **Vojtek és Weisz** Arad és **Török József** gyógyszerész Budapest.

A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS gyógyszerésztárából **Világoson.**

Csak a világosi várat ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítást.

Mindenmü fogfájásnál legbiztosabban ható az a Kriván-féle

UNIVERSAL-FOGCEPPEK.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden gyógyszerésztárban.

Tek. Kriván János gyógyszerész urnak **Világos.**

Köszönetemet fejezem ki Önnek az általa feltalált és készített **UNIVERSAL FOGCEPPEKÉRT**, melynek egyszerű használatától fogfájásom egy pár perc alatt végleg elállott. — Ugyanazért Ön által feltalált fogceppeket fogfájásban szenvedőknek melegen ajánlom.

Kiváló tisztelettel

AKNAY ANDOR s. k. NOVÁK K. s. k. OSENGEY KÁLMÁN s. k.

A brassói portland-czement-gyár

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét,

felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a

legolcsóbb árban.

1829

Aradon kapható: **KARÁTSYI ANTAL** urnál.

Birtok eladás.

1. Egy kis birtok 33 magy. hold 1100□ gazdasági épületekkel, nagy kerttel, az aradi határban, örök áron eladó, minden berendezéssel. Ára: 12000 frt. Átvehető 6000 frt betáblázott adóssággal.

2. Egy kis birtok 58 kataszt. hold á 1600□ épületekkel, örök áron eladó, ára 25000 frt. Aradtól egy órányira fekszik, elsőrendű föld.

3. Egy kisebb birtok 190 magy. hold 1100□ gazdasági épületekkel, lakházzal és kerttel, örök áron eladó, ára 45000 frt. Vételhez 15000 frt kívántatik, a többi 15 éven belül fizetendő 5% kamattal. Aradtól egy órányira fekszik.

4. Egy birtok 330 kataszt. hold á 1600□ lakházzal, épületekkel, örök áron eladó, ára 85000 frt. 30000 frt átvehető betáblázott bankpénzben. A vételhez 20000 frt kívántatik, a szerződés aláírásakor, a többi fizethető 10—15 éven belül.

5. Egy kis birtok 210 kataszt. hold 1600□ kevés épületekkel, egy tagba, elsőrendű föld, ára 95000 frt. A vételhez 35000 frt kívántatik, a többi több éven belül 5% kamattal lehet törleszteni. A föld Dombegyházán van.

6. Egy nemes birtok 1000 kataszt. hold 1600□ lakházzal, gazdasági épületekkel, 400 drb. szarvasmarha részére istállóval, magtárral, cseléd lakházzal, örök áron eladó. Artézi kúttal is el van látva. — Kukoricza kotárka. — A vasuti állomástól 15 percnyire fekszik. — Ára: 300 frt holdankint. — Előnyös fizetési feltételek.

7. Egy birtok 1100 kataszt. hold á 1600□ fele szántó, fele részben erdő, részben kaszáló és legelő, lakház és elegendő gazdasági épületek, örök áron eladó, ára: 110 frt holdankint. A birtok Aradmegyében fekszik, fekvése dombos és lapályos. A vasuti állomástól 1 1/2 órányira csinált országúton fekszik. Vételhez 20000 frt kívántatik, a többi törlesztésre fizetendő.

8. Egy nemesi nagy birtok Aradmegyében, 3400 kataszt. hold á 1600□ — 3/4-ed része őserdő vegyes fákkal, továbbá ősfákkal, uri lakház nagy kerttel, cselédlakházakkal, istállókcal, gazd. épületekkel és nagy „fundus instructussal“ és mindenféle felszereléssel, örök áron eladó. Ára: 90 frt holdankint, beleértve mindent, a mi a birtokhoz tartozik. Nagyon kedvező fizetési feltételek.

9. Egy nemesi birtok Aradmegyében, 545 magyar hold á 1100□ uri lakkal, gazd. épületekkel, disznófiadzó istállókcal, örök áron eladó. Fekszik egy tagban. Ára 100,000 forint. 40,000 frt amortizáció betáblázva. Állomáshoz közel fekszik.

Bővebbet:

Rozenberg Károlynál,

Eötvös-utca 12. (az udvarban jobbra.)

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

Ékszer-tárgyak

1900. évi aug. 8-án,

Ingóságok

1900. évi aug. 9-én,

dél előtt 8 órakor a tekintetes város kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1900. május hóban lejárt

zálogtárgyak, melyek a mai napig sem meg nem hosszabbítottak, sem ki nem váltattak, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Weisz Dávid.

Tanoncz kerestetik egy vidéki szép vas- és vegyeske- reskedésbe.

Czim a kiadóhivatalban.

Egy két éves
angol gyártmányu
— 8 lóerejű —

cséplőgép eladó,

vagy részcséplésre is
azonnal kiadható. 2157

Jó cséplésért felelősség vállaltatik.

Czim : Mareczki János, Battonya.

Vogl József

okl. mérnök

műszaki irodája

Atzél Péter-utca 3. 2103

a színházzal szemben.

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

SCHREYER HARRY HANGSZERKIÁLLÍTÁSA

ARAD, SZABADSÁGTÉR 21.

Zongorák, * Harmoniumok, * Mesterhegedűk és gordonkák.

Czimbalmok. * Mindenféle fuvó hangszerek.

Mechanikus zenművek. ≡ Zeneautomaták. ≡ Hangszer-különlegességek.

HANGSZER-KELLÉKEK.

Nyitva: f. évi jul. 15-től szept. 1-ig, naponta d. e. 10–12-ig, d. u. 3–7-ig.

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN”

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatásu laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjai üdeségét, ruganyos teltségét. A testbőrt bársony-lágyságuvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatásu ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbe küldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában
Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.